

MAGAZÍN PRE OBYVATEĽOV,
RODÁKOV A PRIATEĽOV OBCE ĽUBEĽA
2/2025
2. POLROK 2025

Beh Ľubelou má za sebou úspešný tretí ročník...

Tretí ročník Behu Ľubelou prilákal na trať 148 bežcov od najmenších detí až po dospelých. Štart v netradičnej atmosfére za zvuku fujary a energetickej hudby ukázal, že Ľubela to s behom myslí vážne.

Na stupne víťazov sa postavili aj viacerí domáci pretekári a do bežeckého dresu sa obliekli aj predstavitelia obce. Podujatie, ktoré sa stáva stále obľúbenejším, ukázalo, že šport je v Ľubeli jednou z priorit. Viac na strane 45

Vždy aktuálne
správy
z diania obce

Milí spoluobčania, čitatelia Ľubelských novín,

od letných mesiacov nám ubehlo veľa času a blíži sa ku koncu roka 2025. Končiaci sa adventný čas je už aj akýmsi znamením bilancovania. Aký bol rok, s ktorým sa čoskoro rozlúčime? Čo nám priniesol, čo nám vzal?

V dnešnej hekticky rýchlej dobe, ktorá nám často prináša len negatívne správy, nás veľmi potešila správa o hodnotení našej obce v súťaži **Dedina roka 2025**.

Spomedzi 28 prihlásených obcí sme získali okrem Ceny Žilinského samosprávneho kraja aj Mimoriadnu cenu národnej hodnotiacej komisie za súdržnú komunitu ľudí. Áno, komisii sa veľmi páčil náš pestrý spoločenský život v obci, kde sú aktívne všetky vekové kategórie. Všetkým Vám, aktívnym občanom, patrí moje úprimné poďakovanie! Veľmi ma potešilo toto významné národné hodnotenie našej obce, veď je to ocenenie práce a dobrosrdečnosti nás všetkých, nás obyvateľov našej Lubele. Okrem toho sme aj reprezentantmi Liptova v rámci celého Slovenska. V ďalšom čísle Ľubelských novín Vám prezradíme viac o súťaži a aj o galavečeri spojenom s oceňovaním. Prezradím len, že z darovaných finančných prostriedkov plánujeme na okraji obce,

kde je na obec krásny výhľad, postaviť fotopoint – scénické miesto na odфотографovanie sa. Aj to bude časťou mozaiky, ktorou trošku zviditeľňujeme našu Lubeľ. K prezentácii tiež slúži propagačné video so zábermi nielen prostredia našej obce, ale aj z našich spoločenských aktivít so sloganom „Lubeľ – tradičná, moderná, naša“.

Už pri návšteve národnej hodnotiacej komisie, pre ktorú sme museli pripraviť program s prezentovaním a predstavením našej obce, sme aj hodnotili dianie v našej obci zo všetkých pohľadov. Predstavil som mnohé rozvojové aktivity, ktoré sa už zrealizovali a predostrel som našu víziu a plány do budúcnosti. V súčasnosti sme začali robiť projekt **rekonštrukcie a modernizácie našej základnej školy**, na ktorý sme získali z Programu Slovensko sumu 679 761,86,- €. Projekt obsahuje okrem úplnej bezbariérovosti aj moderné vybavenie odborných učební, obnovu vonkajšieho športoviska, rekonštrukciu spojovacej pergoly, ale aj novú vzduchotechniku v školskej jedálni. Ako bývalá stredisková obec aj v súčasnosti dávame veľký dôraz na starostlivosť o naše deti a mládež. Preto naša základná

škola s materskou školou sú jednou z priorít starostlivosti a ďalšieho rozvoja.

Do nového roka vstupujeme s ďalšími výzvami, ktoré nás čakajú. Určite sledujete médiá a aj vy vidíte, že situácia asi v každej oblasti nášho štátu je neľahká. A tak je to aj v samospráve, kde konsolidačné

opatrenia dopadajú aj na naše obce a mestá. Preto sme aj rozpočet na rok 2026 robili veľmi zodpovedne a hlavne, aby sme vedeli zachovať riadny chod obce aj so súvisiacimi službami. Ale na druhej strane nechceme zastať v ďalšom rozvoji. Čakáme na schválenie finančných prostriedkov na

prvú etapu kanalizácie a tiež začíname s projektovaním následnej plošnej **opravy miestnych komunikácií**. Na to by sme tiež chceli získať eurofondy, nechceme zadlžovať obec, pokiaľ to nebude nutné. Už v jarňých mesiacoch nás čaká rekonštrukcia pamätníka SNP, na ktorý sme získali príspevok 10 000,- € z Ministerstva obrany SR. Tiež by sme chceli dokončiť proces informačného systému obce s označením ulíc, čo ale bude závisieť od finančných možností. Skúsime aj na toto hľadať možnosti externého financovania.

Áno, čas plynie rýchlo a popri všetkých aktivitách sa mi zdá, že doslova letí. Ako bežci ulicami našej obce počas Behu Lubeľou. A veru, ani sa nenazdáme a budeme stáť na štarte ďalšieho ročníka. Skúsme aspoň počas blížiacich sa sviatkov trochu spomaliť, tráviť spoločné chvíle s najbližšími, v kruhu našich rodín. A do Nového roka 2026 vykročíme plní optimizmu a síl, že všetky životné prekážky zvládneme. Ale k tomu nám bude treba pevné zdravie, ktoré Vám všetkým, milí spoluobčania, z úprimného srdca želám.

Váš Ing. Erik Gemziaký, PhD., MBA
starosta obce

Obec Ľubeľ a PZ Viackov
Vás pozývajú na

VIANOČNÝ VÝSTUP NA VIACKOV

V piatok 26.12.2025
Začiatok výstupu o 10:00
od horárne v Lipt.Kľačanoch

Na chate bude pre Vás pripravené
varené víno a niečo pod zub.
Do batôžka si pribalte pohárik, misku a lyžicu.

V tomto čarovnom období roka Vám prajeme pokojné a radostné Vianoce naplnené láskou, porozumením a chvíľami strávenými s tými, ktorí sú Vášmu srdcu najbližší.

Nech svetlo Vianoc rozžiari každý domov v našej krásnej obci a prinesie nádej, zdravie a spokojnosť do Nového roka 2026.

Z pohľadu nášho kraja

voťnú starostlivosť nielen nám, obyvateľom Liptova, ale aj státisícim turistov a návštevníkov nášho krásneho regiónu. Verím, že sa skrátí doba čakania na toto špecifické vyšetrenie, lebo v Ružomberku alebo Poprade musíme na toto vyšetrenie čakať aj niekoľko mesiacov. Nová magnetická rezonancia bude v našej Liptovskej nemocnici fungovať od leta 2026.

Určite viete, že stav mostov na Slovensku je v mnohých prípadoch havarijný, mnohé mosty aj na cestách II. a III. triedy sú doslova nevyhovujúce. Dlhodobu na zasadnutiach krajského zastupiteľstva poukazujem, že musíme tomuto faktu venovať adekvátnu pozornosť a riešiť tento zanedbaný stav. Zaviazal sa, že každý rok sa zrealizujú opravy niekoľkých mostov. A to isté cesty. Som rád, že sa nám podarilo z rozpočtu kraja získať približne 190 000,- € na rekonštrukciu mosta v Dúbrave, našej susednej obci.

Viem, že politiku nemajú ľudia v láske, ale takto sa to robí. Konkrétne pomoc, konkrétne výsledky. A nie len obviňovanie, vyhrážky a výkriky. To ešte nikomu nepomohlo. Namiesto toho vidíme, že keď spoločne zaberieme, tak naozaj dokážeme posunúť náš región dopredu. Pre toto robím to, čo robím a vážim si vašu podporu a dôveru.

Ing. Erik Gemzický, PhD., MBA starosta obce
a poslanec Žilinského samosprávneho kraja

Ako starosta viem veľa spraviť na úrovni obce. Ako poslanec vyššieho územného celku mám vplyv na peniaze do krajských ciest, kultúry, stredných škôl a podobne. Ale bez pomoci a snahy ministra zdravotníctva Kamila Šaška by sa nám ťažko podarilo získať 1,5 milióna EUR na novú magnetickú rezonanciu do Liptovskej nemocnice s poliklinikou MU-Dr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš. Žilinský samosprávny kraj financoval výstavbu budovy a Ministerstvo zdravotníctva SR financuje samotný prístroj magnetickej rezonancie. Veľmi ma to teší, že sa nám to konečne podarilo, veď za rezonanciu v našej nemocnici bojujeme v Žiline už niekoľko rokov. Veď kde inde, ako v našom okresnom meste by takýto prístroj mal byť?! Naša nemocnica poskytuje zdra-

Lubelské divadlo K. O. Urbana
uvádza bláznivú situačnú komédiu

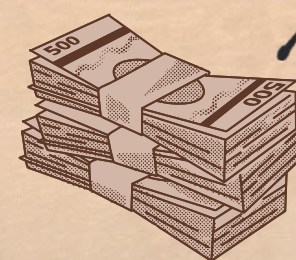

LEN NIJAKÚ PANIKU

Didier Kaminka

PREMIÉRA 1
25.december 2025
18:00 hod.

PREMIÉRA 2
27.december 2025
18:00 hod.
KD Ľubela
5/3 €

Roman Jurščák	Anton Kubík	Dorota Matejovie
Erik Gemzický	Dagmar Oravcová	Petra Čepelová
Eliška Oravcová	Marek Oravec	Barbora Kubíková

Adela
Kubíková

LÍSTKY V PREDPREDAJI NA OCÚ ĽUBEĽA

15+

NAŠA ŠKOLA ŽIJE:

Úspechy, súťaže a tvorivé chvíle

Školský rok prináša nielen nové vedomosti, ale aj množstvo zážitkov, aktivít a úspechov. Naši žiaci a pedagógovia sa zapájajú do súťaží, projektov a tvorivých činností, ktoré obohacujú výchovno-vzdelávací proces. Spoločne budujeme prostredie, kde sa rozvíja talent, spolupráca a radosť z učenia. Pozývame vás nahliadnuť do pestrého života našej školy.

Učenie vonku – Duševné zdravie

Prečo sedieť v triede, keď môžeme sedieť pod stromom a tváriť sa, že sme v reklame na minerálku? Nielen žiaci sa vzdelávajú, ale kým sme začali nový školský rok, tak aj pedagógovia sa stali na chvíľku žiakmi a sami na sebe si vyskúšali byť žiakmi prostredníctvom aktivity, ktorá podporuje duševnú pohodu a je vhodná nielen pre pedagógov, ale aj pre žiakov.

V príjemnom prostredí vonku sa účastníci vžili do role žiaka a plnili úlohy spojené s „Mapou pohody“. Cieľom bolo uvedomiť si, čo nám prináša radosť, pokoj a energiu, a ako tieto prvky môžeme zaradiť do každodenného života. Aktivita prepája pohyb, pobyt na čerstvom vzduchu a reflexiu, čím podporuje otvorenú komunikáciu o duševnom zdraví a vytvára priestor na zdieľanie pozitívnych skúseností. Na workshope si učitelia vyskúšali, aké to je byť žiakom – vonku, na čerstvom vzduchu, s „Mapou pohody“ v ruke.

Čo získame učením vonku?

- čerstvý vzduch (otvorené okno sa neráta!),
- slnečný vitamín D – Wi-Fi pre vašu náladu,
- pohyb, ktorý je lepší než maratón „scrollovania“.

A bonus? Keď učíme vonku, nikto nemôže povedať: „Prepáčte, nemôžem, nemám signál.“ Pretože signál, ktorý hľadáme, je signál pokoja.

Návšteva včelára v škole

Niektoré ročníky z našej školy navštívil pán včelár, ktorý im priblížil zaujímavý svet včielok. Deti sa dozvedeli, ako včely žijú, čo všetko robia pre prírodu a aký dôležitý je med. S veľkým záujmom si prezreli včelárske pomôcky a ochutnali sladký medík. Návšteva včelára bola nielen poučná, ale aj veľmi zábavná – žiaci odchádzali s úsmevom a novými poznatkami o živote týchto usilovných tvorov.

Október – mesiac úcty k starším

Október, mesiac úcty k starším, si pripomenuli žiaci 6.A, keď vyrobili srdiečko vďačnosti, snažili sa spomenúť si na všetko, začo sú vďační starým rodičom, zapísať do srdiečka a osobne ho odovzdať svojim blízkym.

Anglický týždeň

V mesiaci október sa opäť na našej škole uskutočnil zaujímavý Anglický týždeň, počas ktorého si deti hravou formou rozširovali svoje vedomosti o Anglicku. Deti vyrábali plagáty, v ktorých sa dozvedeli rôzne zaujímavosti o tejto krajine, a potom ich prezentovali pred triedou. Žiak, ktorý žil niekoľko rokov v Anglicku, zaujímavou odpoveďou na otázky svojich spolužiakov a podelil sa o svoje zážitky.

Počas týždňa sme si zahrali aj obľúbený Kahoot, v ktorom si deti overili svoje vedomosti. Niektoré deti aj učitelia si pripravili prezentácie o anglickej kultúre, jedle či pamiatkach. Na konci týždňa boli všetky plagáty vystavené na nástenke na chodbe, aby si ich mohli pozrieť aj ostatní žiaci a učitelia.

Imatrikulácia prváčikov

Dňa 22. októbra 2025 sa uskutočnila slávnostná imatrikulácia prváčikov do cechu školákov. Naši najmladší žiaci preukázali svoju šikovnosť a zručnosti v rôznych zábavných úlohách. Po úspešnom splnení všetkých úloh zložili slávnostný sľub školáka a boli oficiálne prijatí medzi veľkých školákov. Za odmenu dostali imatrikulačný list a malý darček na pamiatku.

Šarkaniáda

Dňa 17. októbra 2025 sa na futbalovom ihrisku uskutočnila šarkaniáda, ktorú pripravili pani vychovateľky školského klubu detí. Deti si priniesli pestrofarebných šarkanov rôznych tvarov a veľkostí. Aj keď nebolo veterno deti ich s nadšením púšťali do výšky, tešili sa z každého úspešného

ho vzletu a vzájomne si pomáhali pri rozmotávaní šnúrok. Okrem lietania šarkanov nechýbala ani dobrá nálada, smiech a malé občerstvenie a teplý čaj, o ktoré sa postarali samotní rodičia a pani vychovateľky.

Európsky deň jazykov v 4. B

Európsky deň jazykov sme v štvrtom ročníku oslávili kreatívne a zábavne. Našou úlohou bolo rozšíriť si slovnú zásobu v rôznych cudzích jazykoch – angličtine, nemčine, taliančine a francúzštine... Žiaci pracovali v skupinách, vyhľadávali základné slovíčka a porovnávali ich podobnosti a rozdiely. Výsledkom spoločného úsilia boli farebné plagáty plné slovíčok, ktoré sme doplnili obrázkami a tematickými ilustráciami. Aktivita podporila nielen jazykové zručnosti, ale aj spoluprácu, tvorivosť a záujem o kultúry iných krajín.

Takto sme si ukázali, že učenie sa jazykov môže byť zábavné a že každý nový jazyk otvára dvere do sveta plného možností.

Halloween

Dňa 28. októbra 2025 sme so žiakmi 1. A triedy za pomoci dievčat z 5. A pripravili Halloween-skú párty. Popoludnie sme strávili tvorením tekvičiek, netopierov a duchov, tancovaním, hraním hier a súťažením. Rodičia nám pripravili skvelé občerstvenie.

Uverejňujeme aspoň jeden z príspevkov v literárnej súťaži Hovorme o jedle

Romana Badžgoňová – 9. A ZMENA NEBUDE LAHKÁ- SLUBUJEM

„Ješť je nevyhnutnosť, ale ješť rozumne je umenie.“
-François de la Rochefoucauld

Z každej strany sa na nás valí ponuka relácií o varení alebo kurzov pod vedením šéfkuchára. Niekedy ani nepoznám suroviny, ktoré používajú do svojich dokonalých receptov. Pochádzam totiž z tradičnej slovenskej rodiny. Tak si to teraz rozmeríme na drobné...

Myslíte si, že moja babka bola o niečo horšia, keď nepoznala tofu alebo tempheh? A vlastne ani ja poriadne neviem, čo to je... Ale vraj je to veľmi zdravé. V dnešnej dobe sa všetci zaoberajú len výživovými tabuľkami a počítaním kalórií. Joooj, len aby sme nepribrali! Naši predkovia boli radi, keď si niečo doma vypestovali alebo dochovali. A ani netušili, aké to je bio, ktoré je dnes tak často používané. V každej záhrade rástla zelenina, zemiaky, ovocné stromy a kríky. Nič nechutilo lepšie ako praženica z domácich vajec alebo zemiaky v šupke priamo z pahlreby. Všetky deti vedeli, že kravička dáva mlieko a určite nie je fialová. Volat' Milka sa síce mohla, rozhodne ju však nechovali kvôli čokoláde. Moja generácia má všetko na dosah. Bohužiaľ, nie v záhrade, ale v hypermarkete. Keby sme si aspoň vedeli správne vybrať... Tak ako každý, aj ja si väčšinou vyberiem práve to najnezdravšie jedlo. Hlavne, že je farebné a dobre vyzerá. Obaly nečítam, dobrovoľne sa priznávam. Pre mňa je najjednoduchšie hodiť do košíka polotovár, ktorého príprava trvá tak 5 minút. Veď načo strácať čas varením? A tak si už ani nepamätám, kedy sme spolu sedeli pri stole ako rodina a vychutnávali si kvalitné jedlo. Každý sa ponáhľal k svojim povinnostiam, narýchlo niečo zhltnie, zapije kávou a frčí. Niektorí, dokonca vynechávajúme raňajky, ktoré nám majú dodať energiu na celý deň. A takáto je realita vo väčšine moderných rodín.

Ak toto chceme zmeniť, každý by mal začať od seba. Určite tušíte, aká bude moja odpoveď na otázku, či sa stravujem zodpovedne. Rozhodne nie, ale snažím sa to zmeniť k lepšiemu. Tak sa majte, idem si zaliať cestoviny...:)

Športové popoludnie

Na prvom stupni sa uskutočnilo veselé a aktívne športové popoludnie, počas ktorého si deti zmerali sily v rôznych športových disciplínach. Nechýbal beh, skákanie, spoločné súťaže, kde rozhodovala spolupráca a dobrá nálada. Všetci účastníci ukázali, že športovať sa dá s radosťou, férovo a s úsmevom. Toto popoludnie nám pripomenulo, aké dôležité je hýbať sa, spolupracovať a užívať si čas s kamarátmi.

Hovorme o jedle – projektová aktivita

Zapojili sme sa do literárnej súťaže v projekte Hovorme o jedle. Žiaci 6. A a 9. A písali príspevky na tému: PRISTUPUJEM K STRAVOVANIU ZODPOVEDNE.

Týždeň zdravej výživy

Pri príležitosti dní zdravej výživy sme zorganizovali tvorivú súťaž o najkrajší tanier z ovocia a zeleniny. Do súťaže sa zapojili všetky triedy 2. stupňa

a každá z nich pripravila originálny, farebný a nápaditý tanier, ktorý ukázal nielen estetické cítenie žiakov, ale aj ich vzťah

k z dravému životnému štýlu. Následne žiaci na 2. stupni hlasovali cez Edupage. Víťazom sa stala 5. A trieda, 2. miesto získala 5. B a 3. miesto obsadila 8. A.

Čítam, čítaš, čítame

Aj v tomto školskom roku sme si v októbri pripomenuli, že školská knižnica nie je len skladosm kníh, ale je živým centrom učenia, kde môžeme realizovať rôzne originálne, vtipné a kreatívne čitateľské aktivity.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa školských knižníc žiaci navštívili školskú knižnicu, ktorá sa na chvíľu premenila na kráľovstvo kníh a príbehov. Žiaci si mohli prezerat' nové tituly, vypožičať si zaujímavé knihy a porozprávať sa o svojich obľúbených hrdinoch. Niektorí sa zapojili aj do tvorivej dielne – písali krátke básničky o knihách a čítaní. Tento deň nám pripomenul, že kniha je najlepším priateľom, ktorý nás vždy niečo naučí a nikdy nesklame.

S týmto všetkým súvisí aj vytvorenie náš školského čitateľského kútika, dostal novú podobu – nástenku, na ktorej pribudli vyobrazenia nových knižných titulov a aktuálne časopisy. Žiaci tak majú možnosť inšpirovať sa pri výbere ďalšej knihy, ktorú si môžu vypožičať od ktoréhokoľvek vyučujúceho. Zároveň si môžu prelistovať najnovšie vydania časopisov, a tak si spestriť čas prestávok a objasňovať čaro čítania.

Inklúzia – aby každý mohol byť sám sebou

Počas „Týždňa Inklúzie“ v mesiaci október sme pripravili informačnú nástenku s návrhmi a odporúčaniami ako sa starať o svoje duševné zdravie. Aj takýmto spôsobom sme chceli zvýšiť povedomie o téme duševného zdravia. Dňa 10.10. sme si pripomenuli Svetový deň duševného zdravia (World Mental Health Day).

V rámci vyučovacieho procesu pripravili učitelia pre žiakov aktivity na motiváciu k starostlivosti o duševné zdravie. Učitelia zorganizovali hry a cvičenia, ktoré podporujú tímovú spoluprácu. Spolupráca je veľmi dôležitá, vedieť si pomáhať, akceptovať rôzne názory a rešpektovať sa navzájom. So žiakmi sme sa rozprávali o jedinečnosti každého človeka a uviedli sme možnosti ako sa zapojiť do školského života bez ohľadu na zdravotné, sociálne alebo kultúrne odlišnosti. Dbáme na rozvíjanie tímových zručností, tolerancie, empatie a rešpektu. Cieľom podporných aktivít počas „Týždňa inklúzie“ bolo zvyšovať povedomie o dôležitosti duševného zdravia, podporiť otvorený dialóg o psychických ťažkostiach, ale aj povzbudiť žiakov a rodičov, aby vyhľadali odbornú pomoc, keď ju potrebujú.

DIA KAMARÁTI

V mesiaci november v našej škole prebiehalo vzdelávanie o diabete v projekte DIA KAMARÁTI. S deťmi sme sa rozprávali o aktívnom živote s diabetom 1. typu, o dôležitom športe, taktiež o správnom stravovaní. Žiaci sa oboznámili s pojmami ako sú: inzulín, diabetes 1. typu, 2. typu, hypoglykémia, hyperglykémia. Milou aktivitou s balónikmi sme mali možnosť si uvedomiť, že rovnako ako sa nedá balónik udržať na ramenách bez toho, aby klesal, či stúpala, rovnako je to i s cukrom krvi. V závere projektu nás čakal kvíz. Po jeho úspešnom absolvovaní sme získali certifikát.

Vrúcne prijatie otca biskupa v našej škole

Našu školu svojou návštevou poctil otec biskup František Trstenský, ktorého deti prijali s otvoreným srdcom a úsmevom. Ako symbol vďaky mu odovzdali symbolickú kyticu s 500 modlitbičkami, ktoré vyjadrovali ich myšlienky a prosby.

Učiteľov povzbudil, aby vo svojom povolání pomáhali odkrývať talenty každého žiaka – s trpezlivosťou a srdcom pedagóga. Biskup pripomenul žiakom, že talenty, ktoré majú, sa naplnia vtedy, keď sa stanú darom pre druhých – vtedy prinášajú pravú radosť. Poprial všetkým deťom, nech rastú v múdrosti, доброте a tvorivosti. Zdôraznil, že existuje nespočetne veľa ciest, ako sa priblížiť k dobru – stačí iba chcieť.

Projektové vyučovanie

• Hrdinovia dejín – 4. B

V predmete Hrdinovia dejín sme sa zoznámili s významnou osobnosťou – Galileom Galileim, talianskym vedcom, ktorý pozoroval oblohu ďalekohľadom a priniesol nové poznatky

o Mesiaci a hviezdach. Dozvedeli sme sa, že Mesiac mení svoj vzhľad podľa toho, ako naň dopadá svetlo zo Slnka. Aby sme si to lepšie zapamätali, využili sme zážitkové učenie. Skupiny žiakov dostali sušienky OREO, z ktorého si vytvoril jednotlivé fázy Mesiaca – od úplne tmavého „novu“ až po jasný „spln“. Tak sme si hravo a chutne ukázali, ako sa Mesiac mení počas mesiaca. Téma nám ukázala, že Galileo Galilei bol hrdina dejín, ktorý svojimi objavmi pomohol ľuďom lepšie porozumieť vesmíru, a my sme sa jeho stopami učili prostredníctvom vlastného zážitku.

• Tvorba modelu atómu

Na hodinách chémie sme sa so žiakmi 8. ročníka pustili do tvorivej výzvy – z prírodných materiálov sme vyrábali modely atómov. Žiaci využili šišky, kamienky či listy a pomocou fantázie znázornili jadro a obiehajúce elektróny.

• Učíme sa o rozmnožovaní rastlín na stanovištiach!

Žiaci sa učili o rozmnožovaní rastlín na stanovištiach. Na každom z nich ich čakala iná úloha – puzzle, tajnička, problémové úlohy či priradovacie kartičky. Takto bolo učivo sprístupnené zážitkovo, aktívne a s úsmevom, čo im pomohlo lepšie porozumieť téme aj spolupracovať v tíme.

Astrostop 2025

Výnimočný úspech dosiahol náš žiak 9. ročníka Tomáš Petrula, keď vo vedomostnej astronomickej súťaži Astrostop 2025 získal 1. miesto. Sme radi, že mu jeho záľuba priniesla ocenenie, ktoré poukazuje aj na jeho trávenie voľného času, kedy sa venuje astronómii.

Technická olympiáda

Naši žiaci už tradične dosahujú výborné výsledky na technickej olympiáde. Zo školského kola postúpili do okresného kola v A kategórii ako súťažná dvojica Marek Humený a Jakub Hollý z 9. ročníka. V B kategórii dosiahol postup Filip Vozárik zo 6. ročníka. V okresnom kole dňa 20. novembra 2025 sa im opäť darilo. Chlapci v A kategórii získali krásne 3. miesto. Všetci traja nás úspešne reprezentovali a svojimi vedomosťami a zručnosťami v technickej oblasti podali výborné výkony.

Ako podporiť svoje dieťa v škole – rodičovský workshop v ZŠ Lubelá

Dňa 27. novembra 2025 sa v priestoroch ZŠ Lubelá uskutočnil rodičovský workshop s názvom „Ako podporiť svoje dieťa v škole – praktické rady pre rodičov“, ktorý pripravili školské špeciálne pedagogičky a členky ŠPT – školského podporného tímu (PaedDr. Lenka Štepcová a Mgr. Martina Böhmová). Cieľom stretnutia bolo priblížiť rodičom jednoduché a použiteľné postupy, ako môžu doma podporiť učenie svojich detí tak, aby bolo efektívnejšie, pokojnejšie a pre deti aj rodičov menej stresujúce.

Workshopu sa zúčastnilo 15 rodičov, čo je na prvé podujatie veľmi pekná účasť. Od začiatku panovala príjemná, otvorená a uvoľnená atmosféra, ktorá prispela k tomu, že rodičia sa nebáli diskutovať, pýtať sa a zdieľať svoje skúsenosti. Úvod stretnutia patrila krátkej aktivite s kartičkami emócií. Aktivita bola nenápadným, ale účinným spôsobom, ako rodičov motivovať premýšľať o prežívaní svojho dieťaťa a uvedomiť si, že aj emocionálna stránka výrazne ovplyvňuje výkon a chuť učiť sa. V hlavnej časti workshopu sme sa zamerali na to, čo najviac ovplyvňuje priebeh domácej prípravy. Rodičia sa dozvedeli, aký dôležitý je pravidelný režim a jasné miesto na učenie, pretože dieťa má väčší pocit istoty a vie, čo môže očakávať. Rodičia ocenili najmä to, že sme sa venovali praktickým tipom, ktoré nevyžadujú veľa času ani žiadne špeciálne pomôcky, a napriek tomu dokážu výrazne zlepšiť priebeh učenia. Diskutovali sme aj o motivácii – ako podporovať dieťa tak, aby si postupne budovalo samostatnosť, zodpovednosť a pozitívny vzťah k učeniu. Rodičom sme odporučili krátke, efektívne učebné bloky prispôbené veku dieťaťa, striedanie aktivít, jednoduché miniprojekty a tiež to, aby ocenili aj malý pokrok, nie iba výsledok alebo známku. Dotkli sme sa aj spolupráce škola–rodina, ktorá je pre úspech dieťaťa kľúčová. Rodičia boli aktívni, zapájali sa do rozhovorov, pýtali sa na konkrétne situácie a reagovali na ponúkané rady. Mnohí potvrdili, že práve praktické návody im chýbajú najviac a že ich rady okamžite inšpirovali.

Na záver sme každému rodičovi odovzdali malý darček – záložku s jednoduchými tipmi, zvlášť pripravenú pre 1. a 2. stupeň ZŠ, aby si mohli dôležité myšlienky workshopu pripomenúť aj doma. Sme radi, že o workshop bol záujem a že rodičia ocenili jeho obsah i atmosféru. Veríme, že získané

informácie im pomôžu cítiť sa istejšie pri podpore svojich detí. Ďakujeme všetkým, ktorí si našli čas a zúčastnili sa. Vaša ochota spolupracovať je pre nás vzácna a veľmi si ju vážime.

Naša škola vyzbierala 89 krabíc plných lásky!

Aj v tomto školskom roku sme sa zapojili do projektu „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok?“ – a opäť sme ukázali, že dobro má na našej škole pevné miesto.

Spoločne sme vyzbierali až 89 krásnych krabíc, ktoré potešia seniorov a sríjemnia im nadchádzajúce vianočné obdobie.

Chceme sa úprimne poďakovať:

- **žiakom** – za nadšenie, tvorivosť a ochotu pomáhať,
- **rodičom** – za obrovskú podporu, spoluprácu a čas, ktorý príprave krabíčiek venovali,
- **kolegom** – za organizáciu, pomoc a motiváciu detí pri celom procese.

Veľká vďaka patrí aj organizátorom projektu, vďaka ktorým môžeme byť každý rok súčasťou tejto krásnej myšlienky solidarity a ľudskosti. Spoločne sme opäť ukázali, že aj malá krabíčka môže priniesť veľkú radosť.

Jeseň v materskej škole

Futbalové ihrisko ožilo smiechom a farbami. Jesenná obloha nad Ľubelou sa 15. októbra 2025 v stredu popoludní premenila na farebné divadlo. Materská škola zorganizovala s nadšením očakávanú, „Šarkaniádu“, ktorá tento rok prilákala desiatky detí a ich rodičov. Ideálnym miestom pre túto udalosť sa stalo priestranné futbalové ihrisko, ktoré poskytlo dostatok miesta pre rozbeh a bezpečné lietanie.

Akcia mala za cieľ nielen užiť si spoločný čas, ale aj prehliť vzťahy medzi materskou školou a rodinami. A tak sa ihrisko začalo plniť farebnými lietajúcimi objektmi – od klasických kosoštvorcov až po šarkanov s podobou rozprávkových postavičiek a drakov.

Šarkaniáda nebola len o zábave, ale aj o šikovnosti. Materská škola pripravila aj malú súťaž o „Najvyššie lietajúceho šarkana“ a „Najkrajšieho ručne vyrobeného šarkana“. Porota, zložená z pani učiteliek, mala plné ruky práce, malú odmenu dostali nielen víťazi, ale všetky zúčastnené deti.

Počas lietania a súťaženia sa mohli všetci prítomní posilniť. Pre účastníkov bol pripravený teplý čajík od pani kuchárky a sladké občerstvenie od pani učiteliek. Bol to naozaj krásny deň. Deti boli nadšené a rodičia si zaspomínali na vlastné detstvo. Mnohí ocenili, že materská škola organizuje takéto aktivity, kde sa môžu rodičia s deťmi stretnúť aj mimo bežného režimu.

Ďakujeme všetkým rodičom, že si našli čas. Je vidieť, že spoločné zážitky a pohyb na čerstvom vzduchu sú pre nás všetkých dôležité.

Šarkaniáda sa tak stala opäť jednou z najkrajších jesenných tradícií, ktorá u detí a ich rodín zanechala nielen spomienky na spoločne strávený čas, ale aj hrejivý pocit spolupatričnosti.

Vzdelávanie je dar, ktorý si odovzdávame každý deň. Naša škola sa snaží, aby každý žiak našiel radosť z poznania a odvahu objavovať nové obzory.

Ako povedal J. A. Komenský: „Škola hrou – tak sa učí najlepšie.“ A nezabúdajme na jeho múdrosť: „Neučíme sa pre školu, ale pre život.“

V tomto sviatočnom čase vám prajeme, aby ste pod stromčekom našli nielen darčeky, ale aj pokoj, lásku a nádej.

Spoločne s rodičmi, priateľmi školy a celou komunitou chceme aj v novom roku rozsvietiť svetlo poznania, ktoré bude svietiť našim deťom na cestu k úspechu.

Zapojte sa do našich projektov – spolu dokážeme viac!

Mgr. Iveta Kališová, riaditeľka ZŠ s MŠ Ľubela

Tragické udalosti z roku 1945 nás nenechávajú ľahostajnými ani dnes

14. júna 2025 členovia ZO SZPB v Ľubeli navštívili Národnú kultúrnu pamiatku Kalište, kedysi horskú osadu v Nízkych Tatrách. Osada zohrala významnú úlohu počas SNP a po obsadení Banskej Bystrice nemeckou armádou sa stala centrom partizánskeho odboja tzv. Partizánskej republiky. Sídliť tu hlavný štáb partizánskeho oddielu Napred a časť partizánskej brigády Smrť fašizmu. V roku 1944 došlo k niekoľkým vojenským stretom medzi nemeckými jednotkami a partizánskymi skupinami, ktoré sídlili na Kališti.

18. marec 1945 sa tragicky zapísal do dejín obce ako jej posledný, kedy bola dedina vypálená nemeckými jednotkami po tom, čo partizáni opustili osadu. Mnohí obyvatelia boli zastrelení priamo na mieste, iní zhoreli zaživa v domoch, ktoré nacisti začali zapáľovať. Skupinu dospelých mužov, ktorá bola zajatá, neskôr zastrelili v neďalekej Moštenici. Celkom bolo zavraždených 46 ľudí, zo 42 domov zostalo len 6, avšak po oslobodení už život v tejto obci nebol naďalej možný. 58 rodín, ktoré prežili zverstvo nemeckých okupantov, sa po ukončení vojny presťahovalo do Banskej Bystrice.

Kalište sa stalo symbolom slovenských obcí, ktoré boli čiastočne alebo úplne vypálené počas nacistických represálií v rokoch 1944–1945. V roku 1961 bolo Kalište vyhlásené za Národnú kultúrnu pamiatku. Jej súčasťou sú zrekonštruované dva domy so stálou expozíciou. Z pôvodnej obce sa zachovala iba kaplnka, z domov možno vidieť iba ich zrekonštruované základy. Od roku 1994 pamiatku spravuje Múzeum SNP v Banskej Bystrici.

V roku 2006 pri príležitosti prvého Stretnutia generácií bol položený základný kameň nového pamätníka obetiam kališťanskej tragédie, nakoľko súsošie Obete varujú bolo z Kališťa premiestnené do pietnej siene Múzea SNP. Samotný pamätník a nová expozícia boli slávnostne odhalené 18. augusta

2007 pri príležitosti druhého ročníka Stretnutia generácií.

V roku 2008 bol sprístupnený náučný chodník po Kališti s názvom „Ako žili Kališťania“ a v auguste 2008 vysadili zástupcovia 102 vypálených slovenských obcí ovocné stromčeky, čím vytvorili tzv. Sad života. Tohto aktu sa zúčastnili aj zástupcovia našej obce. V Sade života majú z nášho regiónu Liptov vysadené stromy aj obce Smrečany, Liptovská Lúžna a Liptovská Osada. Národná kultúrna pamiatka Kalište je pre verejnosť sprístupnená denne v mesiacoch máj až september.

Mgr. Mária Kubíková, ZO SZPB v Ľubeli

2. ročník Air Race Jasna

Letisko Aerodrome Jasna sa 23. augusta 2025 stalo dejiskom 2. ročníka Air Race Jasna – jedinečného podujatia, ktoré spája letecké preteky, akrobatickú šou a hudobné vystúpenia.

Aj napriek chladnejšiemu počasiu prilákalo podujatie tisíce návštevníkov z celého Slovenska aj zo zahraničia. Liptov sa v tento deň zmenil na cen-

trum leteckého diania. Podujatie sa zaradilo medzi najzaujímavejšie letecké akcie v strednej Európe a je jedinými pretekmi ultralight a experimentálnych lietadiel na našom kontinente. Hoci sobota bola polooblačná až zamračená a pomerne chladná, neodradilo to tisíce fanúšikov letectva, ktorí si ne nechali ujsť deň plný leteckých zážitkov, akrobatických vystúpení a aktivít pre deti i dospelých.

Hlavným ťahákom dňa boli samotné preteky UL a experimentálnych lietadiel v rýchlostnom „slalome“ okolo pylónov, ktoré priniesli napínavé momenty a ukázali precíznosť pilotov aj výkon a spoľahlivosť ich strojov. O vrcholné letecké zážitky sa počas dňa postarali svetové akrobatické legendy – Péter Besenyei, Petr Jirmus a Jan Sobotka, ktorí predviedli špičkovú leteckú šou a ukážky svojho majstrovstva. No a najväčšiu pozornosť si vyslúžila elitná akrobatická letka Baltic Bees, ktorej prelety na stíhačkách L-39 Albatros vyvolali

u divákov nadšené ovácie a stali sa nezabudnuteľným vrcholom programu. Ďalším z TOP momentov, na ktorý sa bude dlho spomínať, boli preteky auta Toyota Yaris GR s lietadlom Petra Besenyeiho. Medzi nezabudnuteľné okamihy patrili aj prelet vládneho špeciálu, ktorý nad malebnými horami Nízkych Tatier a letiskom Aerodrome Jasna letel snáď po prvýkrát v histórii tak nízko – diváci si mohli vychutnať skutočne výnimočný pohľad. Celodenný program ponúkol množstvo atraktívnych leteckých vystúpení: predviedli sa vrtuľník Blackhawk či stíhačka L-39 Albatros vzdušných síl OS SR a nechýbala ani stíhačka L-29 Delfín. Nad letiskom sa po prvýkrát v histórii leteckých šou predstavil jediný slovenský hydroplán, svojou šikovnosťou zaujal UL vrtuľník Heli-Sport CH-7 a obdiv si získali aj lietadlá Zlín a Yetti. Napokon sa návštevníci preniesli v čase pri dych berúcom predstavení Retro Sky Teamu s ich ukázkami bojov z druhej svetovej vojny. Letka Viper Sky Box si pre divákov pripravila ako vždy elegantné vystúpenie v štvorformácii a večernú šou so svetlami a ohňostrojom.

Pre všetky generácie ponúklo Air Race Jasna počas celého dňa aj pestrý sprievodný program. Deti si užili nafukovacie atrakcie, maľovanie na tvár či preteky Air Race Kids na drevených lietadlách. Milovníci techniky obdivovali obrie modely stíhačiek z dielne Československa Jet Team a presnosť ich pilotovania. Návštevníci mali možnosť sledovať aj zásah hasičov pri simulovanom leteckom incidente a v areáli nechýbali ani statické ukážky lietadiel a vrtuľníkov. Samozrejmosťou druhého ročníka bola autogramiáda pilotov a jediného slovenského kozmonauta Ivana Bellu. O energickú atmosféru sa počas dňa postarala bubnová show Batida a večer sa niesol v znamení koncertov Ploštín Punk a Basawell, ktoré podujatie zakončili vo veľkom štýle.

Podujatie Air Race Jasna by sa nemohlo uskutočniť bez podpory partnerov, sponzorov a desiatok dobrovoľníkov, ktorí sa podieľali na prípravách aj priebehu podujatia – patrí im za to veľké poďakovanie. Veľká vďaka patrí tiež návštevníkom, ktorí svojou účasťou a nadšením vytvorili výnimočnú atmosféru. Druhý ročník Air Race Jasna potvrdil, že letectvo na Liptove má veľkú budúcnosť. Tento jedinečný projekt spája rýchlostné preteky UL lietadiel okolo pylónov s leteckou šou a ukazuje, že „malé veľké“ letisko Aerodrome Jasna dokáže hostiť podujatia svetovej úrovne.

Mgr. Simona Pelikán, -mm-

Juraj Halaj: Otec mi otvoril dvere k hokeju, zažil som vďaka nemu výnimočné chvíle

V zimnom čísle našich novín vám prinášame rozhovor, ktorý je venovaný ľadovému hokeju, úspešnému hráčovi a dlhoročnému trénerovi Jurajovi Halajovi.

Kto Ťa doviedol k hokeju, kedy si si uvedomil, že chceš hrať profesionálne?

Bol to môj otec, ktorý chodil so mnou na štadión od mojich piatich rokov, trénoval ma až do konca základnej školy, odkiaľ som išiel do dorastu, až po seniorský hokej, tam som sa už rozvíjal postupne. Otec bol hráč a dlhoročný funkcionár, zakladateľ hokejových tried v Mikuláši. Trénoval chlapcov, ako bol Marek Uram, Jano Pleva, Peťo Klepáč, ďalšia generácia po mne, vždy trénoval žiakov od 5. ročníka po deviaty.

Chodil si aj na hokejovú školu?

Áno, chodil som do prvej hokejovej triedy, ktorú založil môj otec. To bol začiatok týchto tried v Mikuláši.

Hokeju si sa venoval len vo voľnom čase?

Bolo to počas totality, kedy seniorský hokej fungoval popri práci, začalo to po gymnáziu, nastúpil som do práce na Gleonu, tam ma púšťali na tréningy a zápasy, potom som narukoval na vojnu do Dukly Tren-

čín, kde som hral. Posledný ročník, kedy sa neskracovala vojenská služba, bola to federálna liga, pendloval som medzi Topoľčanmi a Trenčínom. Bola tam veľká konkurencia a nemal som tam isté miesto.

Aké boli tvoje najväčšie hokejové úspechy?

Emočne najväčšie boli majstrovské tituly, bolo to ešte lepšie ako striebro z európskeho šampionátu v 18. rokoch, emočne to bolo naj. To bolo dva roky po sebe, škoda, že ten tretí nevyšiel.

Na ktorý moment v kariére najviac spomínaš?

Bolo toho veľa za tie roky, ja som strašne dlho hral, v podstate som vydržal do 40-tky, tých zážitkov bolo veľa, všade boli iní ľudia, iný kolektív, množstvo kamarátov a s každým sme niečo zažili, takže to ťažko špecifikovať.

Mal si nejaké vzory, ktoré ťa inšpirovali?

Ja som bol skôr technický hráč, preto som hrával roky na poste centra, vyložene vzor som nemal, bol tam Gretzky, Pouzar, no typický vzor som nemal.

Ako si zvládal náročné obdobia v kariére, čo ti pomáhalo?

Určite to bola rodina, po vojne som sa vrátil do Mikuláša, hral som rok hokej a potom som mal tri roky pauzu, robil som mestského policajta, vykladal som vagóny a potom som sa vrátil k hokeju. Bolo to kvôli tomu, že sa mi narodil syn a potrebovali sme finančné prostriedky.

Potom ma oslovil môj bývalý tréner ešte z reprezentácie mládežníckej, či to nechcem skúsiť, dal som sa nahovoriť na jednoročný angažmán v Slovinsku, tam som nakopol svoju kariéru nanovo, to som už mal 24 rokov. V Slovinsku som mal to šťastie, že tam so mnou hral Tóno Bartánus, Jožko Pethö a Laco Bača, oni ma podržali a vďaka nim som sa dostal naspäť. Potom som sa vrátil na rok do Liptovského Mikuláša, neskôr som rok strávil v Martine, to bola tiež výborná škola, hral som tu s Peťom Bartošom s Ľubom Pichonským, Mišom Beranom, odtiaľ som sa vrátil do Mikuláša a odohral som ďalšie štyri sezóny.

Prišla ponuka zo Slovanu, kde som hral tri roky. Z Bratislavy som si odskočil do Popradu na štyri roky. V roku 2008, v závere kariéry, som sa vrátil do Liptovského Mikuláša, no kvôli zdravotným problémom som musel hokejovú púť ukončiť.

Čo Ťa motivovalo stať sa trénerom?

Dostal som ponuku robiť funkcionára, no nebolo to nič pre mňa, stále ma lákal ľad, vyštudoval som FTVŠ a začal som ako asistent v juniorke, to bolo v roku 2015, neskôr som bol päť rokov asistent v A-tíme, pár zápasov som absolvoval aj ako hlavný coach, takže skúsenosti som nabral. Pokračovalo to tréňovaním mládežníckeho hokeja, trénujem už šiesty rok juniorku.

Keď to porovnáam, tak pri tréňovaní dospelých sú väčšie tlaky, je to náročné, aj čo sa týka skĺbenia tímu. V juniorke je náročné vychovať schopných hráčov, ktorí budú v tom pokračovať, motivovať ich, aby na sebe pracovali, dôležitá je škola a potom športové aktivity. Zimná sezóna je náročná, tréningy sú ráno aj poobede, zápasy cez víkend, apríl je voľnejší a potom začne letná príprava.

Hráč verus tréner, v čom vidíš hlavné rozdiely?

Úlohou hráča je starať sa o seba, pracovať na sebe, rozvíjať sa, nakoľko ťa to živí. Keby som mohol, tak hrám do sto rokov. Tréner je zodpovedný za mužstvo, musí zmanažovať celý tím, tréningový proces, má k dispozícii asistentov, kondičného trénera. Veľa vecí, čo mi dali moji tréneri, aplikujem teraz vo

svojej práci, mal som šťastie na dobrých trénerov: Svozil, Šupler...

Tréner by mal byť spravodlivý, prísny, byť autorita, musí vedieť hráčov namotivovať, no zároveň ich učiť, aby boli k sebe empatickí, tímoví hráči, naučiť sa vyhrávať a prehrať vždy so cťou. Teraz trénujem chalanov od 16 do 20 rokov, je to ťažký vek, no ja v tom vidím výhodu, pookrejem pri nich. Keď odídu na univerzity, majú možnosť hrať v univerzitných mužstvách a nevypadnú z toho. Každý rok nám ubúda detí, je veľká ponuka športov.

Ako vyzerá tvoj bežný deň, keď sa nevenuješ hokeju?

Voľných dní mám málo, väčšinu času som trávil vždy s manželkou, deťmi, sú mojou oporou a teraz mi veľa času zaberá môj pes, ktorému sa venujem, rád si niečo prečítam.

Aké máš plány do budúcnosti?

Ja veľmi neplánujem, naučil som sa žiť zo dňa na deň. Prajem si, aby nám pribudlo viac hráčov v juniorke, talenty sa hľadajú veľmi ťažko, no verím, že aj medzi mojimi zverencami budú úspešní hráči, o ktorých budeme počuť. Je potrebné zlepšovať podmienky pre mládežníckych trénerov, investícia do detí sa neukáže hneď, no vždy sa nám vráti o niekoľko rokov.

Jurajovi prajeme veľa úspechov a zdravia, ďakujeme mu za dres, ktorý venoval našej obci a veríme, že o ňom budeme ešte počuť.

-em-

25. VÝROČIE

Poľovníckeho združenia Viackov

Poľovnícke združenie Viackov so sídlom v Ľubeli si 15. novembra 2025 pripomenulo 25 rokov svojej pôsobnosti. Slávnostnú schôdzu otvorila mladá trubačka – študentka Strednej odbornej školy lesníckej v Banskej Štiavnici Nikola Čendulová.

Predseda združenia Erik Bubniak predniesol informácie o vzniku a činnosti združenia až po súčasnosť. Spomienka a poďakovanie patrilo hlavne zakladajúcim členom, ktorými boli Libor Gejdoš, Juraj Janičina, Miroslav Kubík, Miroslav Batiz a Branislav Humený.

Ako hosť sa zúčastnil aj predseda Okresnej organizácie Slovenského poľovníckeho zväzu Liptovský Mikuláš Ing. Tibor Kabzan. V jeho príhovore

zazneli slová uznania a hlavne prítomnej situácie, ktorú charakterizuje spolupráca a osvetá verejnosti. Súčasne odovzdal združeniu bronzovú medailu za aktívnu činnosť v poľovníctve.

Predseda Pozemkového spoločenstva bývalých urbárikov Ľubľa Branislav Humený tiež vyzdvihol činnosť a spoluprácu združenia Viackov. Poprial veľa úspechov do budúcnosti.

Starosta obce Ľubľa Ing. Erik Gemziský, PhD., MBA odovzdal predsedovi k 25. výročiu združenia pamätnú medailu. Ohodnotil obdobie pôsobnosti združenia ako veľmi užitočné pre spoluobčanov nielen v Ľubeli, ale aj okolitých obciach. Obecné zastupiteľstvo Ľubľa schválilo udelenie pamätnej plakety aj osobitne pre predsedu Poľovníckeho združenia Viackov Erika Bubniaka za významnú spoluprácu so samosprávou a Základnou školou s materskou školou Ľubľa.

Lovu, Lesu zdar.

Erik Bubniak, predseda Poľovníckeho združenia Viackov,
-mm-

Spolu darujeme viac

Charitatívna akcia obchodného reťazca Kaufland a Slovenského Červeného kríža „Spolu darujeme viac“ sa konala aj v tomto roku, a to 16. októbra 2025 priamo v obchodných reťazcoch Kaufland.

Členky MS SČK v Ľubeli Zdenka Budveselová, Milka Kubíková, Vierka Kubíková, Mária Kubíková a Danko Mihalovičová prišli vypomôcť ako dobrovoľníčky pri zbere potravín organizátorom do Kauflandu Liptovský Mikuláš. Išlo o trvanlivé potraviny typu múka, mlieko, cukor, cestoviny, olej, strukoviny, ryža a iné, ktoré podľa svojho uváženia mohli priložiť náhodní návštevníci obchodu do pripravených košíkov. No nie všetci využili túto možnosť a boli ochotní pomôcť. Nuž takí sme ľudia.

Vyzbierané potraviny prostredníctvom Územného spolku SČK Liptov boli prerozdelené podľa požiadaviek miestnym spolkom v našom okrese. My sme požiadali o sedem potravinových balíčkov a tie sme aj dostali. Po vzájomnej dohode s obecným úradom sme ich rozdelili nasledovne: dôchodkyňam vdovám Anastázii Magerčiakovej, Božene Nahálkovej, Margite Jančiovej, Adamovi Kubíkovi s manželkou, osamelej matke s dieťaťom Lucii Protušovej, rodine Pavla Turčiaka a rodine Moniky Kubíkovej. Veríme, že sme urobili dobrý skutok a aj týmto spôsobom sme pomohli odľahčiť ich finančný rozpočet.

Mgr. Mária Kubíková,
predsedníčka MS SČK v Ľubeli

Miroslav Toma získal ocenenie Osobnosť horských zemí

Medzinárodné ocenenie Osobnosť horských zemí je udeľované významným osobnostiam z regiónov s horským charakterom (ako sú Karpaty), najmä z Poľska a Slovenska, za ich prínos v oblasti podnikania, politiky, kultúry a rozvoja, pričom laureáti sú často z Liptova.

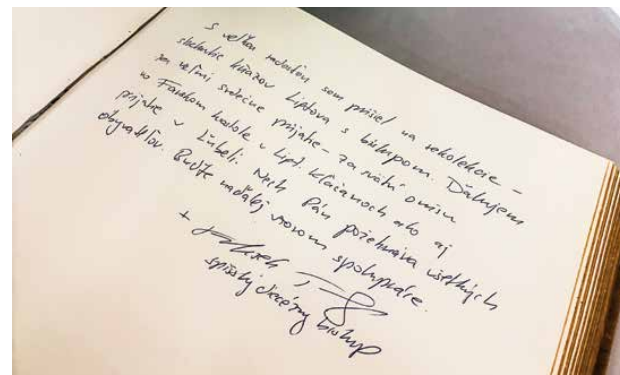
Oceňuje sa ich záslužná práca a angažovanosť pre horské komunity. Toto ocenenie bolo udelené v kategórii malý podnikateľ v novembri 2025 nášmu spoluobčanovi Ing. Miroslavovi Tomovi, ktorý pôsobí ako riaditeľ Aerodrome Jasna a tiež ako pilot.

Okrem toho je aj leteckým inštruktorom, čím sa priamo podieľa na výcviku nových pilotov a odovzdáva im svoje dlhoročné skúsenosti. Paralelne pracuje aj na projekte Múzea česko-slovenského letectva priamo na letisku Aerodrome Jasna. Miroslav Toma je zároveň jedným z tých, ktorí stoja za veľkými leteckými podujatiami na Liptove, ako Mara Air Show na mestskej pláži v Liptovskom Mikuláši a úspešné Air Race Jasna – jediné preteky svojho druhu v Európe. Je to človek, ktorý dokázal pretaviť sen o horskom letisku do reality. Z pôvodne zanedbaného poľnohospodárskeho letiska vybudoval moderné medzinárodné letisko v srdci Nízkych Tatier. Gratulujeme!

-mm-

Navštívil nás spišský diecézny biskup

Obec Ľubela, ako aj okolité dve obce Dúbrava a Liptovské Kľačany, podporili kňazské rekolekcie Liptovských dekanátov, ktorých sa zúčastnilo niekoľko desiatok kňazov z dekanátov Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

Po svätej omši vo Farskom kostole svätej Alžbety v Liptovských Kľačanoch sa kňazi a spišský diecézny biskup Mons. prof. ThDr. PaedDr. SSLic. František Trstenský, PhD. presunuli na oficiálnu pracovnú časť a slávnostný obed do Kultúrneho domu v Ľubeli.

Po skončení oficiálneho programu si Otec biskup pozrel výstavu obrazov akademického maliara MgA., ArtD Pavla Petráša s biblickou tematikou, ktorá bola situovaná vo vestibule kultúrneho domu. Pavel Petráš odovzdal biskupovi darček – svoju ilustráciu s básňou Bc. Jána Bubniaka s názvom „Ťažký je kríž tomu, čo ho nesie“, ako aj básnickú zbierku J. Bubniaka „Cesty v nás“.

Následne sa Mons. František Trstenský presunul do Základnej školy s materskou školou Ľubela, kde ho v úcty privítala riaditeľka školy Mgr. Iveta Kališová spoločne s početným zastúpením žiakov aj učiteľov. Otec biskup im adresoval povzbudivé slová a udelil požehnanie. Počas návštevy sprevádzali biskupa Trstenského starosta obce Ľubela Ing. Erik Gemzický, PhD., MBA, starosta obce Liptovské Kľačany Ing. Ján Hollý, zástupca starostu obce Ľubela Ľubomír Kubík, poslankyňa Obecného zastupiteľstva v Ľubeli a predsedníčka Kultúrno-školskej a sociálno-zdravotnej komisie PhDr. Mgr. Mariana Magerčiaková, PhD., MPH, MBA, ako aj miestny farár JUDr. Mgr. PaedDr. Ladislav Čurilla, PhD., LL.M.

Ďakujeme za vzácnu návštevu, Váš úprimný záujem aj povzbudivé slová, Otec biskup.

-mm-

500. výročie zboru v Partizánskej Ľupči aj s účasťou našich občanov

Druhá polovica septembra patrila v Partizánskej Ľupči trojdňovým oslavám významného jubilea – 500 rokov Evanjelického cirkevného zboru. Bola to udalosť, ktorá pripomenula hlboké korene miestnej evanjelickej tradície a zároveň ukázala, že zbor je aj po piatich storočiach živou súčasťou regiónu.

Hlavným bodom programu boli slávnostné Služby Božie v nedeľu 21. septembra 2025. Pri tejto príležitosti bol v kostole posvätený nový oltárny obraz a predstavená kniha „Pod obojím – Dejiny Cirkevného zboru ECAV Partizánska Ľupča“, ktorú pripravili autori PhDr. Peter Vítek a prof. MUDr. Ľubomír Straka, PhD. Publikácia zachytáva historický vývoj zboru, jeho osobnosti, udalosti aj prepojenie s miestnou komunitou.

Slávnostnú kázeň predniesol generálny biskup ECAV Mgr. Ivan Elko, ktorý pripomenul význam tradície, viery a úcty k predkom. Posvätenie oltára vykonal biskup Východného dištriktu Mgr. Peter Mihoč, ktorý vo svojom príhovore poukázal na

to, že jubileá nie sú len návratom k minulosti, ale aj výzvou pokračovať v duchu odkazu predkov. Oslavy mali aj medzinárodný rozmer. Do Partizánskej Ľupče prišla početná skupina veriacich zo Srbska, z oblastí Báčskeho Petrovca a Nového Sadu. Medzi nimi aj duchovní, farár Ján Vida a farár Branislav Kulík. Ich účasť symbolicky pripomenula historické väzby Slovákov žijúcich na Dolnej zemi.

Pred evanjelickou farou bol odhalený pamätník venovaný päťstoročníci zboru. Podľa slov zborového farára Mgr. Jána Molčana zobrazuje Krista ako hlavu cirkvi a pod ním vínny kmeň s tridsiatimi tromi listami – pripomienku na tridsaťtri evanjelických kňazov, ktorí v Partizánskej Ľupči pôsobili počas stáročí.

Celé podujatie vzniklo vďaka dôslednej príprave zboru, jeho presbyterstva a dobrovoľníkov, ktorí zabezpečili organizačný priebeh, technické zázemie aj pohostenie pre hostí. Slávnostné Služby Božie boli prenášané aj v priamom prenose STVR, čo umožnilo sledovať ich aj ľuďom, ktorí sa nemohli zúčastniť osobne.

Medzi účastníkmi nechýbali ani naši spoluobčania z Ľubele, ktorí takto vyjadrili spolupatričnosť a podporu životu a tradícii zboru, ku ktorému prirodzene patria.

Oslavy päťstoročnice pripomenuli, že zbor ECAV v Partizánskej Ľupči nie je len historickou pamiatkou, ale živým centrom viery a spoločenstva, ktoré spája minulosť s prítomnosťou a inšpiruje budúce generácie.

Roman Jurščák, Mgr. Ján Molčan

Z Malužinej na Veľký bok

Regionálni susedia na západ od Liptova o svojom Turci radi hovoria aj ako o turčianskej záhradke. Reálnou podstatou tohto poetického a obrazného pomenovania je skutočnosť, že osídlená kotlina je lemovaná ochranným plotom, ktorým sú hrebene Malej a Veľkej Fatry.

Takto prirovnávať Liptov k záhradke chce trochu viac odvahy a predstavivosti a ani ten, kto ňou disponuje, sa nemusí stretnúť s porozumením. Proti takémuto krasorečeniu v spojitosti s Liptovom je skutočnosť, že z hľadiska úrodnosti je náš región skôr pasienkom ako záhradkou. Aj okolité horstvá viac pripomínajú hradné múry ako záhradné oplotenie. Ale tí, ktorí si túto kotlinu v dávnych dávnach zvolili za miesto pre život, osídlili niečo, čo by básnik výstižnejšie nazval hradným nádvorím, určite nie záhradkou. Hradbami hôr lemovaná kotlina bola a je tým múrmi hôr opevneným nádvorím, ktoré desiatkam generácií našich predkov a nám dávalo a stále dáva pocit domova a bezpečia.

V aktuálnom vydaní našich novín sa vyberieme na jednu z bášt majestátnych hradieb Liptova, ktorými je východná časť hrebeňa Nízkych Tatier a baštou neprehliadnuteľný masív Veľkého boku. Z hlavného nízkotatranského hrebeňa vybieha viac ako štyri kilometre na sever, no svojou výškou 1 727 m n. m. je dominantou prevyšujúcou všetky vrchy situované južne na hlavnom hrebene s výnimkou masívu Kráľovej hole na východe až po Kráľičku neďaleko chaty M. R. Štefánika pod Ďumbierom na západe.

Turisticky atraktívnym a jedinečným ho robí práve jeho geografické situovanie mimo hlavného hrebeňa, ktorý v týchto miestach prevyšuje aj o viac ako tristo výškových metrov. Práve tento fakt z ne-

ho robí jeden z najkrajších vyhlídkových vrcholov na Slovensku.

Vybrať si ho za cieľ jednej z potuliek naším Liptovom má pre ozajstného turistu význam aj preto, že ak hľadáte výlety do málo turizmom dotknutých končín, Veľký bok je presne to, čo hľadáte. My sme v neskorej jeseni na asi šesťnásť kilometrovej trase z Malužinej na Veľký bok a späť nestretli žiadneho pešieho turistu. Videli sme len niekoľko vozidiel zamestnancov štátnych lesov a členov poľovníckeho združenia.

Na túru môžete nastúpiť spred budovy lesnej správy situovanej v najjužnejšej časti obce Malužiná. Tu je pre turistov k dispozícii aj bezplatné parkovisko, ktoré odporúčame využiť, ak nechcete riskovať pokutu za zákaz vjazdu cez prípadne počas dňa otvorenú rampu.

Ak sa Vám nepozdáva variant prekonať asi päťkilometrový úsek lesnou, spočiatku asfaltovou ces-

tou od Malužinej až po poľovnícku chatu Hodruša pešo, máte k dispozícii nasledujúce možnosti.

Na lesnej správe si môžete vybaviť povolenie pre vjazd vozidla na účelovú komunikáciu štátnych lesov alebo pokračovať údolím Malužianky a neskôr Hodruše na vlastnom, dovezenom bicykli.

Ak si privstanete a vopred si dohodnete návštevu Svidovskej (Malužinskej) jaskyne či neďalekej rudnej štôlne Zubaustollen sprístupnenej v roku 2022, bicykle sa Vám určite zídu. Obe podzemné atrakcie sa nachádzajú asi kilometer od parkoviska pri lesnej správe v Malužinskej doline, ktorou Vás až na asi šesť kilometrov vzdialené sedlo pod Veľkým bokom bude usmerňovať modro značený turisticky chodník. Bicykle, ktoré si v letnej turistickej sezóne môžete požičať aj v speleocamping nad obcou Malužiná, vedľa štátnej cesty na Čertovicu, Vám umožnia vrátiť sa do zotmenia z Veľkého boku, aj keď sa zrána zdržíte návštevou maluzinského podzemia.

Na seba náročnejší turisti samozrejme nemusia vopred zatracovať čisto pešiu formu presunu dolinou, aj keď takmer štyri kilometre modrá značka vedie po asfaltovej lesnej ceste až niekoľko sto metrov za horáreň Škarkétka. Výhodou je možnosť kedykoľvek sa osviežiť vodou z Maluzinského potoka, ktorý ponúka niečo, čo už v mnohých slovenských dolinách nie je samozrejmosťou, priehľadnú horskú vodu. Vďaka tomu, že na jeho toku, ani na toku Hodruše, dolinou ktorej budete pokračovať od ich sútoku pri horárni Predné, nie je žiadne trvale obývané ľudské sídlo, je voda týchto tokov skutočne nedotknutá. Samozrejme, ak práve nie je vykonávaná ťažba drevnej hmoty v niektorej z bočných dolín, ktorých bystriny dodávajú silu vodným tokom Malužinej aj Hodruše.

Takmer pohodlný presun po asfaltovej ceste s minimálnym stúpaním končí s prechodom asfaltového povrchu na kamenitý, kde už registrujete väčšie stúpanie a predpokladáte, že takto budete pokračovať až do záveru doliny. Pri smerovníkoch pod poľovníckou chatou Hodruša však cez most nad rovnomenným potokom pokračujete do úbočia nad chatou. Serpentinami málo používaného chodníka, ktorý vedie striedavo rozsiahlymi rúbaniskami a mladým lesom, neprekonávate do Sedla pod Veľkým bokom z doliny len vzdialenosť niečo viac ako kilometer, ale tiež tristo výškových metrov.

Ak sa tak nestalo doteraz, tak v sedle len málokto odolá pokušeniu otvoriť batoh a doplniť energiu a tekutiny z nesených zásob. V medzivojnovom období by ste sa pri výstupe do sedla mohli občerstviť,

ba aj prespať v horskej chate. Bola postavená Klubom československých turistov Praha, ale prevádzkovaná bola najbližším odborom klubu v Liptovskom Hrádku. Po rekonštrukcii v roku 1939 bola jej kapacita rozšírená na 70 lôžok a z dôvodu vysokej návštevnosti ju tiež prezývali „včelí úľ“.

Počas SNP v nej našlo útočisko niekoľko menších partizánskych jednotiek. Fašistické protipartizánske skupiny ju 26. 12. 1944 obkľúčili, prítomných partizánov zajali a chatu ako desiatky ďalších v slovenských horách vypálili. Dnes na jej mieste stojí verejnosti zavretá malá poľovnícka chata vo vlastníctve štátnych lesov.

Neďaleko chatky sa náš chodník spája so žltou značkovanosťou od hlavného nízkotatranského hrebeňa, ktorým však pokračujeme opačným smerom. Spočiatku prudšie po niekoľko sto metroch miernejšie stúpame striedavo lesom, kosodrevinou a stále viac otvoreným hôľnatým terénom až na samotný vrchol Veľkého boku.

Čo musí prekvapiť každého návštevníka tohto relatívne málo navštevovaného vrchu, je jeho náhorná plošina, ktorá po žltej značke nad kosodrevinou je už takmer bez stúpania. Ešte výraznejšie je to však pri pohľade v smere východ – západ, kde vrcholová plošina pripomína skôr letisko ako vrchol hory.

Je to niečo na Slovensku ojedinelé a aj keď úpäť Veľkého boku nie sú kolmé bralá, napriek tomu má táto perla slovenskej turistiky vďaka svojmu neobyčajnému vrcholu v sebe niečo z juhoamerických stolových hôr.

Zážitok z výhľadu na Vysoké a Západné Tatry na severe, nie tak vzdialenú Kráľovú hoľu na východe, hrebeň Slovenského rudohoria na juhu a masív nízkotatranských dvojtisícoviek Chopku a Ďumbiera na západe sú niečím, čo dáva zabudnúť na náhlivosť života a úbohosť materiálneho snaženia tam dole.

Na jednom jedinom mieste pohľadom kontrolujete všetky turistovi vzácne miesta Slovenska. Pohľad, ktorý zostáva navždy s Vami. Nech budete

notov Veľký bok, prírodná bašta na pomedzí Horehronia a Liptova.

Veľký bok to nie je len prírodná pevnosť chrániaca pred nájazdníkmi a živlami. Je to fenomén, ktorý svojou krásou a impozantnosťou mení naše vnímanie okolitého sveta a tým robí rezistentnou a stabilnou našu psychiku a cez ňu podmieňuje naše správanie a konanie. To všetko máme darom od prírody, ňou poskytnutým s tichým zámerom, aby každý z nás bol natrvalo, aj po návrate z hôr o niečo ľudskejším človekom.

-sm-

stáť na ktoromkoľvek mieste planéty, vždy ho budete porovnávať s tým, čo vo Vás zanechal jeden zo zabudnutých, no skvostných turistických kle-

Turistika v blízkom okolí, skalné okno v Havranove

Skalné okná patria medzi hojne obdivované prírodné výtvory. Snáď najznámejšie je Okno v Jánskej doline v prírodnej rezervácii Ohnište. Ale nájdete sa aj v blízkom okolí našej dediny. Pekné okno je napríklad v doline Mošnica nad Laziskom alebo doslova oknisko nad Liptovskými Sliačmi.

Pre nás najbližšie skalné okno sa nachádza na hranici Ľubel'ského a kľačianskeho katastra, v skalnatom území nazvané Havranovo. Samotné okno je súčasťou množstva zaujímavých skalných útvarov, dobre viditeľných trebárs od Blát, územie je však v súčasnosti popretkávané sieťou zväžnic. Pešou túrou sa k nemu dá dostať aj od Ostredka, doprava Kľačianskou dolinou, popri pekne upravenej studničke pod Pecou a za úzkym prielomom potoka pod Vraženou nastúpiť na niektorú zo zväžnic doľava. Okno sa nachádza skoro na hrebeni, pár metrov pod zväžnicou, je prístupné, ale pod ním je veľmi strmý svah. Skalný útvar nad oknom tvoria tri pekné skalné špičky a zaujímavosťou je aj malé skalné okienko v rássoche dvoch z nich.

Chata pod Skokom

Skalné okno od zväžnice

Ďalej sa dá pokračovať po zväžnici na juh a po niekoľko sto metroch sa dá v sedielku spustiť do dolinky ku poľovníckej chate pod Skokom. Potom pokračujeme dolinkou dolu pod Škaredie, na cestu na Bane a Ľubel'skou dolinou dolu popri potoku. Minieme rybník, rázcestie na Viackov, skladanú skalú, oddýchneme si pri studničke na Ostredku. Na fotkách sa nachádza skalné okno od zväžnice a chata pod Skokom.

Ing. Ján Švec, foto: Mgr. Eliška Jurisová

Aktivity Únie žien v Ľubeli

Prvú augustovú sobotu sme sa spoločne prehupli do veku, kedy človek dostával občiansky preukaz. Pri príležitosti 15. ročníka Súťaže vo varení gulášu o putovnú varechu starosta obce dostal preukaz nielen členky organizačného tímu, ale aj starosta.

Dievčatá, pod vedením Vierky Bubniakovej, pripravili opäť zaujímavé podujatie, spojené s aktivitami pre deti. Počasie prišlo zmerať až 20 súťažných tímov, nielen z nášho okresu. Keďže zvíťazili všetci už tým, že sa zapojili do súťaže, predsa len porote v zložení: Pavol Habiňák, Martin Krčula a Dušan Hrnčiar, chutili najviac tri guláše. Prvenstvo putovalo do susedných Liptovských Kľačian, 2. miesto žienkam z MS SČK Ľubela a 3. miesto obsadil tím z Bieleho Potoka. Tešíme sa, že ovocinárska záhrada opäť o rok ožije a my sa stretneme na 16. ročníku, prvú augustovú sobotu sa na Vás tešíme.

Jesennú akciu Od kaplnky ku kaplnke sme tento rok naplánovali na 12. októbra, v úzkom kruhu priaznivcov tejto aktivity ju členky ukončili opekačkou pri športovom areáli. Akcia, na ktorú sa asi najviac tešíme, sú Vianočné trhy. Pravidelne ich spestríme vždy niečím novým, tento rok tomu tiež tak bolo, uvarili sme vaječný a karamelový likér, ktorý si návštevníci mohli zakúpiť v cukrárni plnej nádherných, sladkých výtvorov, za ktoré ďakujeme všetkým členkám aj nečlenkám. Pestrý predaj nielen vianočných dekorácií čakal návštevníkov, ktorí si popri kúpe vychutnávali aj tradičný vianočný punč. Vidíme sa o rok na tejto krásnej akcii, ktorej výťažok poteší pred Vianocami jednu rodinku z našej obce. Ďakujeme všetkým, ktorí nás podporujete príspevkom do pestrej tomboly.

-em-

Z futbalového života

naše mužstvo dospelých na nádherné 4. miesto so 40 bodmi, za čo mu veľmi pekne ďakujeme. Rovnako mu patrí vďaka aj za jeho aktívnu činnosť, či už ako hráča alebo trénera dospelých. Okrem vážnych zranení v „Á“čku sme sa stretli v tomto roku aj so smutnejšími správami, keď nás náhle opustili dlhoroční funkcionári p. Miloš Gejdoš a p. Adam Šimo. Česť ich pamiatke.

Po skončení jarných súťaží bolo treba rýchlu rekonvalescenciu v klube, a to hlavne čo sa týkalo žiakov, dorastu, ale aj „Á“čka. Zvažovali sme všetky možnosti, pre a proti, plusy aj mínusy, až nakoniec padlo rozhodnutie. Rozhodli sme sa, že družstvo dospelých bude pokračovať v najvyššej okresnej súťaži, kde je menej cestovania, ale najmä viac zaujímavých derby zápasov a samozrejme aj viac fanúšikov na zápasoch. Žiakov a dorast prebral p. Patrik Bennár s Ivanom Kohútom a po jeseni do-

Zimná príprava našich družstiev žiackeho, dorasteneckého a aj družstva dospelých začala hneď po novom roku v telocvični našej ZŠ v Ľubeli. Žiaci pod vedením Patrika Bennára, Vladka Škvarku a Ivana Kohúta absolvovali najviac tréningov, no vo svojej súťaži sa umiestnili na 11. mieste.

Dorastenci pod vedením Petera Droppu začali trénovať v telocvični, postupne sa presunuli na multifunkčné ihrisko a jarnú časť súťaže ukončili taktiež na 11. mieste. Týmto sa rozlúčili so svojím trénerom p. Droppom, ktorému sa chcem aj v mene výboru TJ poďakovať za jeho dlhoročnú prácu s mládežou. Mužstvo dospelých s trénerom Michalom Tomekom trénovalo celú jar len zriedka, no napriek tomu v krajskej súťaži 6. ligy predvádzalo úctyhodné výsledky, a to aj napriek zraneniam viacerých hráčov. Niektoré zranenia boli naozaj veľmi vážne. Dosluhujúci tréner p. Tomek st. doviedol

viedli žiacke mužstvo na 10. miesto a dorastencov na 9. miesto vo svojich súťažiach.

Mužstva dospelých sa ujal p. Martin Dunaj, v ktorom sme mali čo robiť s kádrom, aby sme ho obnovili. Z mužstva, ktoré hralo kraj, odišlo niekoľko hráčov: J. Vyskočáni, V. Tomek, A. Hric, M. Hazucha, P. Pastva a dlhodobo ostali zranení hráči: M. Žákovič, P. Dunaj, M. Dunaj, M. Tkáč. Obnovili sme tréningové procesy, na ktorých sa zúčastňovalo 6–12 hráčov. Do kádra pribudli S. Vyšný, P. Hoferica, M. Debnár, M. Král, B. Jánoš, P. Oško a R. Španko. Jeseň sme nezačali podľa našich predstáv a ku dlhodobo zraneným hráčom sa pridali ďalšie zranenia a vylúčenia. Z tohto dôvodu neboli lichotivé ani výsledky. Napriek tomu, že väčšiu časť súťaže sme chodili na zápasy v počte 11 hráčov, sa nám začalo aj dariť, a po jeseni sme skončili na 7. mieste s 20 bodmi. Veríme, že do začiatku jarnej časti súťaže sa aspoň väčšina chalanov uzdraví. Zimná príprava začne ako tradične po novom roku v telocvični.

V mene kolektívu a výboru TJ prajem všetkým pokojné a požehnané Vianoce.

Marian Matejovie, predseda TJ Partizán Ľubel'a

Vydarená brigáda v parku

29. novembra 2025 sa zišli v parku pri zdravotnom stredisku členky Miestneho spolku Slovenského Červeného kríža, aby pred zimou vyčistili park od napadaného lístia. Aj napriek sychravému počasiu prišlo do parku pomôcť až 17 brigádnikov. Pridal sa ku nim, tak ako každý rok, aj Stanislav Obrčan. Výdatne pomohli i pracovníci Obecného úradu Beata Bartková (teraz tiež naša členka) a Ľubomír Thoth, ktorí časť parku už vopred vyhrabali. Osvedčila sa aj nová obecná technika – malý traktor s vlečkou, nakoľko sa mohli vyradiť doposiaľ používané vrecia a nahrabané kopy lístia sa priamo nahadzovali na vlečku. Robota išla brigádnikom „od ruky“ a pri veselej nálade sa podarilo vyčistiť park za necelé dve hodiny. Po

Pozvánka na
Beh Ľubel'ou
poznačte si termín do kalendára

skončení brigády dobre padlo malé občerstvenie, o ktoré sa postarali členky výboru MS SČK.

Mgr. Mária Kubíková, predsedníčka MS SČK v Ľubeli

Z dediny do veľkého sveta

Mnohí z vás Matúša Hrnčiara poznajú nielen ako hudobníka, ale aj ako dlhoročného organistu v našej dedine. Práve tam, ako sám hovorí, nazbieral tie najcennejšie skúsenosti – hudobné, aj tie „vystupovacie“. Kostol, ticho a hudba, ktorá sa v ňom niesla, boli preňho prvým pódium aj prvou školou. Odtiaľ viedla jeho cesta ďalej... a to prirodzene až do veľkého sveta.

Matúš, pochádzaš z Ľubele. Ako si spomínaš na to, ako sa začala Tvoja cesta „z malej dedinky do veľkého sveta“?

Tá cesta sa začala úplne nenápadne, keď som sa rozhodol odísť na vysokú školu do Bratislavy. Postupne som si uvedomoval, že k veľkým cieľom vedú malé kroky. Už počas štúdia na pedagogickej fakulte som si založil vlastné štúdio Projekt Skúšobňa, kde som začal tvoriť a nahrávať. Tam vznikol aj Svadobný zbor PS, s ktorým hrávame už

šiesty rok a máme za sebou viac než 120 svadobných obradov. A práve tam vznikla aj moja prvá hudba.

Pred pár rokmi sme o Tebe písali článok, že si bol v súťaži Demovnica Rádia FM. Čo ti tá súťaž priniesla?

Bola to krásna skúsenosť. Moja skladba sa udržala v rebríčku a znela v Rádiu FM sedem týždňov. Dalo mi to zelenú, že moja snaha má zmysel. Aj vďaka sociálnym sieťam si ma potom všimla filmová produkcia Emedi Productions, s ktorou spolupracujem dodnes ako ich dvorný hudobný skladateľ.

S Emedi Productions máte za sebou úspešné filmy. Môžeš ich priblížiť?

Náš prvý spoločný film Posledná (2021) dnes zbiera festivalové ocenenia po celom svete – má sedem výhier, deväť nominácií, sedem finálových pozícií, dve semifinále, jedno čestné uznanie a šestnásť oficiálnych výberov. Neskôr sme spolu nakrútili krátkometrážny film Dokonalosť sama, kde hrali aj Soňa Norisová či Marko Igonda. Ten sa dostal na 28 festivalov v 21 krajinách, získal 13 výhier a osem nominácií. K filmu som skomponoval aj dve titulné piesne v podaní Svetlany Rymarenko. Ak by ste si chceli niečo vypočuť, moja filmová hudba je dostupná na všetkých streamovacích platformách (www.emedi.pro).

Okrem filmov ste spolupracovali aj na divadelných a hudobných projektoch. Ako vznikali?

Spolu s Emedi Productions sme vytvorili naše vianočné divadelno-hudobné eventy. V každom ročníku sa na nich podieľalo vyše 25 hudobníkov (3 jazzoví z Poľska) a minulý rok aj sedem hercov – medzi nimi Dagmar Edward či Marko Igonda. Venoval som sa hudobnej dramaturgii, aranžovaniu aj dirigovaniu. A práve cez filmovú hudbu sme sa s Markom Igondom profesionálne spojili.

Výsledkom tejto spolupráce je aj vaša spoločná inscenácia. Čím Ťa oslovila?

Marko ma požiadal o hudbu do jeho inscenácie Balor, ktorá pochádza z keltských povestí. Je to príbeh o svetle a nádeji uprostred tmy. A pred Vianocami je to veľmi silná téma. V tme svetlo žiari najviac – a to je aj spôsob, akým prežívam Vianoce: máme byť sebe navzájom svetlom.

Divadlo je dnes Tvojou dennou súčasťou aj pracovne, však?

Áno, pracujem ako PR manažér v Divadelnom ústave. Čiže divadlo si ma našlo aj profesijne. Popritom stále pôsobím v PR a marketingu aj na FCHPT STU. No som rád, že som tak blízko divadla – robí mi to veľkú radosť.

Aktuálne chystáš aj svoj najosobnejší projekt – muzikál A slovo sa telom stalo. O čom bude?

Je to rodinný muzikál so živou hudbou, ktorý otvára témy Boha, ľudskosti, skúšok, hľadania. Pýta sa, či je Boh s nami a či ho vidíme aj v ľuďoch. Radi by sme opäť oslovili profesionálnych hercov ako Soňa Norisová, Ján Gallovič, Marko Igonda, Anikó Vargová a ďalších. Ak pôjde všetko podľa plánu, premiéra bude na jeseň 2026.

Vo svojich odpovediach často spomínaš svetlo, ľudskosť, malé kroky. Je to Tvoje hlavné posolstvo?

Áno. Malé kroky nás vedú k veľkým cieľom. A ľudskosť je niečo, na čo nesmieme zabúdať. Nahnevané a arogantné komentáre na sociálnych sieťach ešte nikomu nepomohli. Každý žije svoj príbeh, často nie jednoduchý. Buďme si navzájom svetlom, nie tmou. A ako s tým súvisí tvorenie? Ako píše Rick Rubin v knihe Tvorivý akt: Spôsob bytia – tvoriť znamená žiť. A ja tomu verím.

Čo Ti dal „veľký bratislavský svet“?

Najmä príležitosť byť autentický. Menej riešiť, ako kto žije, čo robí, a viac si dovoliť slobodu – v umení, kultúre, vierovyznaní či orientácii. Svet je pestrý, tak ako sú pestré vianočné stromčeky v každej domácnosti. Poznáte to – salónky áno či nie, živý či umelý, prírodné ozdoby či sklenené? Každý je iný, no všetky nás spájajú v tom podstatnom – nesú posolstvo svetla, Vianoc, ľudskosti a lásky. K tomuto krásne pasuje kniha Ľudskosť od Rutgera Bregmana, ktorú odporúčam každému.

A na záver – čo by si odkázal mladým ľuďom z Ľubele?

Nepresnívajte svoj život, žite svoje sny. Buďte odvážne a odvážni. A buďte k sebe navzájom ľudskí. Nikdy neviete, kam Vás jeden malý krok môže zaviesť. Kto by bol povedal, že chlapec zo základnej školy spievajúci Jadranku bude raz skladať filmovú a divadelnú hudbu v Bratislave? A ak chcete vedieť, ako to celé dopadne, pridte na jeseň na náš muzikál. Možno sa v jeho príbehu nájde aj niekto z Vás. Prajem Vám, nech slová liečia a nech nielen počas Vianoc prežívate blízkosť a ľudskosť. -jm-

Cesta za divadlom

Miestny spolok SČK v Ľubeli už niekoľko rokov pripravuje pre svoje členky v rámci kultúrno-spoločenských aktivít aj návštevu divadelných predstavení v slovenských mestách. Po Martine a Zvolene naša cesta smerovala ďalej na východ do metropoly východného Slovenska – Košíc. Na 8. decembra sme pre milovníkov divadla zorganizovali návštevu divadelného predstavenia anglického dramatika Ray Cooneyho „TOM, DICK a HARRY“ v naštudovaní Michala Spišáka v Národnom divadle Košice. 31 účastníkov zavítalo do Košíc v predsviatocnom adventnom čase. Okrem divadla mali možnosť navštíviť Dóm svätej Alžbety, prejsť sa vianočne vyzdobenou pešou zónou či navštíviť vianočné trhy. Počasie bolo tiež priaznivé, trochu veterno a chladno, tak ako sa na zimu patrí.

Dovoľte mi niekoľko slov k samotnému predstaveniu. Túto bláznivú situačnú komédiu o troch podarených bratoch a ich uletených nápadoch, ako pomôcť najstaršiemu z nich k rodinnému šťastiu, naštudovali aj Ľubeliskí ochotníci pod názvom Famózne trio a divákom sa s ňou predstavili na Vianoce 2024. Tí, čo sme hru videli v ich prevedení, mali sme teraz možnosť nielen vidieť samotné prevedenie hry, ale aj porovnávať výkony hlavne troch bratov: Tom Kerwood (Stanislav Pitoňák – Roman Jurščák), Dick (Michal Soltész – Erik Gemzický), Harry (Juraj Zetyák – Anton Kubík). S čistým svedomím môžem povedať, že naši chlapci im boli vyrovnanými rovnocennými partnermi. Určite nesklamali a nestratili sa. Vďaka!

Mgr. Mária Kubíková, predsedníčka MS SČK v Ľubeli

Ako strigy mlieko cicali

ÚVODOM SLOVO AUTORA K PRÍBEHOM Z LUBELE...

Na svet som prišiel doma na čísle 95, nie v nemocnici. Takže v rodnom liste mám ako miesto narodenia napísané priamo Lubeľa. Netvrďím, že je to niečo očarujúce, ale takýchto originálnych Lubeľcov už veľa nenájdete, takže je tu takáto výnimočnosť, historická danosť a emocionálna spätosť s rodiskom.

Od prvej polovice 20. storočia od Žlebov, od Baní spod Koniarky i Blát pretieklo moc krištáľovej i občas kalnej vody čečinou i živickou voňajúcej, pomedzi starobylé vybielené kamene, cez brehy žeruchou ozdobené až do mojej rodnej obce.

Ludia si tu žili so svojimi starosťami a radosťami, museli ohnúť a zasa vystrieť chrbát, žartovať aj smútiť – moji, tvoji, naši...

Ja aj vy si z rozprávania našich predkov voľačo pamätáte a ja chcem podľa svojich spomienok niečo autentické, zvláštne a skutočné napísať – jednoducho čo sa to tým ľuďom stalo, ako sa to stalo, aké to malo následky, ako si veci vysvetlili.

Začneme pri strigách, lebo sú vraj pri každom začiatku aj konci – i keď sa človek narodí, i keď odchádza z tohto sveta. Tomu sa verilo a každý deň a hlavne noc prinášali množstvo presvedčivých dôkazov. Dokonca aj ja som sa s takým stretol.

Ilonka išla do obchodu už ráno, nebolo ešte ani osem, lebo teraz na jar je v záhrade najviac roboty a aspoň počuje, čo je v dedine nové a musí si kúpiť chlieb – biely je za 4,20,- Kčs, vyrážkový 3,60,- Kčs a čierny 3,40,- Kčs. Je to moc, veď nedávno bola me-na peňazí.

Už bola pred Hačkov, keď videla ako dolu Chríbom pomaly krivká Eva Glončákovie a kričí: „Ilonka, počkaj ma, idem do obchodu“. Eva bola staršia, už tiež na penzii, ale ešte stále chodila otročiť za pár korún na družstvo. Jej muž Štefan, sveta skúsený, to družstvo volal Otrokovice.

„A čo máš novô, Eva?“ Oslovila ju Ilonka. „No veď vieš“, zahorekovala, „Štefan mi zomrel, ostala som sama ako kôl v plote.“

A pokračovala: „Najhoršie je to, že tie strigy neprestali k nám chodiť. Bol dosť dlho pokoj, voľáko odvtedy, ako Štefan tú bosorku v maštali prichytil. Veď to ti tak bolo“, zavzdychala, „to ešte starý žil, Pán Boh ho osláv, keď na pravú polnoc hodiny bili, sme počuli, že pes hafril, mysleli sme, že sa odtrhne z reťaze. Starý zobral baterku a utekali sme do dvora, vošli sme do maštale, starý už asi vedel, čo sa robí a ja celá vynáčená som chytro schytila tiesk, čo bol o chliev opretý, maštalný obloček bol otvorený – tam mi hneď oči padli, lebo som odtiaľ počula veľký štabarc, ani som nedýchala, krava mala predné nohy vo válove, aj tá bola vystrašená, iba keď v tom malom obločku voľačo sfučalo a tiskalo sa von. Ja som to čudo tým tieskom celou silou olomádzila. Až keď to tuho zmravčalo, vedela som s istotou, že je to mačka. Veľká čierna bosorka, ale aj keď som ju od strachu tuho udrela, aj tak ušla. Mačky majú nekonečný život, povedal múdro môj sta-

rý. Vyšli sme s mužom z maštale v nepokoji, a celí vynáčení, ale on nebol až taký prekvapený, lebo tú mačku už predtým videl na vlastné oči, ako krave cicia mlieko, ale nechcel mi to povedať, aby som sa nebála. Teraz sa nám však už vyjavilo, prečo krava pri raňajšom dojení má tak málo mlieka. Že je to striga, ktorá sa premieňa na čiernu mačku a chodí kravám cicať mlieko. Veď ju prichytili aj u Cínerov – a Rudo, ešte mladý chlap, do mesiaca zomrel. A môj starý, pán Boh ho osláv tiež presne 33 dní potom, čo sme ju v tej maštali prichytili, skončil, veď ho ani nič predtým nebolelo. Nech mu je ľahká zem. Takto sa nám vypomstila, Štefan je už na pravde Božej a ostala som sama. Kravu som musela dať do družstva, veď ja by som jej nemohla sečku rezať a starať sa o ňu. Vyjavilo sa však, že staršia žena, čo býva pri starom cmíteri, kríva tuho na jednu nohu a to bude určite z toho udretia v maštali, keď bola mlieko cicať, len to meno strigy sa nesmie vysloviť, aby neprišlo k nešťastiu. Ilonka moja, tu by už toho bolo dosť, ale moje trápenie neskončilo“.

V rozprave pokračovala Eva a oprela sa o Havanťovie plot. Ilonka už tiež začala byť zvedavá a takýmto veciam moc neverila a rozmyšľala, že jej poradí, aby ju syn zaviezol k lekárovi, či nemá dáku srdcovú chorobu alebo inú. Ale nedalo sa.

Eva pokračovala: „Muž preč, krava preč, tak tá striga začala mordovať mňa. Už sa len k Pánu Bohu utiekam, a bez modlitby spať nejdem a zaspávam vo veľkom strachu“. „A prečo?“ opýtala sa Ilonka. „Nuž uprostred noci ma prebúdzala veľká lámk a škrabanie na nohách od členkov až po kolená. Tak som si začala obúvať kapce, lebo tie majú vysoké sáry. Jednu noc bol pokoj a na druhú noc utrpenie pokračovalo. No nohy mi už chránili kapce, ale nohy mám ešte teraz doškriabané, tak mi zaľahla na prsia a dusila ma, až kým som nezačala tuho kričať. To museli až u Ridáňov počuť. Už neviem, čo mám robiť. Ale hádam radšej začnem chodiť medzi ženy na družstvo, na pole, možno tam za mnou tá striga nepríde“. „Eva moja, toto čo tu vravíš, je na neuverenie, veď už ani ja spať nebudem“. Zavzdychala súcitne Ilonka.

V tom okamihu Eva zdesene skríkla. „Ilonka moja, veď len pozri, už je tu, už ma našla“. Ilonka nemohla ani dych chytiť, keď videla, ako sa o Evine nohy obtiera veľká čierna mačka a pokojne pradie. Eva nabrala odvalu a chcela do nej kopnúť, no „striga“ bola šikovnejšia a vzápätí už mravčala a uprene hľadela na tie dve vystrašené ženy z Hačkovie plota. Tak radšej spolu odišli do obchodu.

Eva začala opäť chodiť na družstevné pole, tam

už čierna mačka za ňou nechodila a do izby si dala ku posteli svätenú vodu a to pomohlo, alebo mačku „upratal“ taký pes, čo sa strigy nebál.

Poznámka autora: Potom, čo si toto môj vnuk prečítal, takto triezvo zamudroval: „Žiadny pes tú mačku „neupratal“, lebo ju každý deň vidím v našej záhrade, ako striehne na myši, ale kríva na jednu nohu“. Nuž človek nikdy nevie, čo je medzi nebom a zemou, ale tento druh stríg. čo tetku Evu mordovali, tam určite nie je. S tým všetkým nič nenarobíme. Niektoré strigy sú asi večne živé, uzavrel som tento pravdivý príbeh z našej dediny.

NÁREČOVÉ SLOVÁ POUŽITÉ V TEXTE:

ZAHOREKOVAŤ: smutno zavzdychať

PES HAFRIL: dlho štekal

TIESK: nástroj podobný motyke

VYJAVILO SA: ukázalo sa, vyšlo najavo

SEČKA: krmivo pre dobytok narezané nadrobno najčastejšie zo sena a slamy na „mašine rezačke“

LÁMKKA: reumatické ochorenie kĺbov

VÁLOV: oválny (alebo aj hranatý) hlbší alebo plytší žlab na kŕmenie a napájanie dobytky,

v poľnohospodárstve

KAPCE: vysoká súkenná obuv

VYNÁČIŤ: zľaknúť sa, vyľakať

OLOMÁZDIŤ: niekoho silno a náhle udrieť

Užite si Vianoce tajomné, plné šťastných okamihov, nálad, aby vás v novom roku všetky bosoráctva a choroby obchádzali a aby vám žiadna „striga“ život nekazila.

-bko-

NAŠE LUBELSKÉ VIANOCE

HVIEZDNÝ VEČER TRBLIETAVÝ, JEŽIŠKO JE NARODENÝ,
EVA, ADAM, OTEC, MAMA, DETI DETÍ, VŠETCI SPOLU
SADNÚ K ŠTEDROVEČERNÉMU STOLU,
TREBA CESNAK AJ CIBULU, AJ JABLKO POKRÁJAŤ
Z TOHO OSUD VYČÍTAŤ.

DETI PÔJDU DO DEDINY SPIEVAŤ LUDOM,
POVINŠOVAŤ:
„NARODIL SA KRISTUS V BETLEHEME
POLOŽENÝ V JASLIACH NA SLAME.“

Spomienky nášho rodáka Ľudovíta Bubniaka na Vianoce okolo roku 1912

Vo vlaňajšom vydaní Lubelských novín bol uverejnený článok o našich rodákoch vystahovaných do Kanady, do provincie Alberta, v okolí mesta Blairmore. Bol tam spomenutý aj Ľudovít Bubniak, narodený v Kráľovskej Lubeli v roku 1902, zomrel v meste Coleman v roku 2000. Mal za manželku Margitku Urbanovú Friškovú a do Kanady sa odsťahovali v roku 1927. Mali štyri dcéry a jedného syna. Ľudovít pracoval v baniach, potom prevádzkovoval malý obchod a okrem iného bol aj sekretárom Slovenského vzájomného spolku v Kanade. Ľudovít navštívil po roku 1960 niekoľ-

kokrát Slovensko, rodnú dedinu a bol milo prekvapený zmenami v našej dedine a celkovo na Slovensku. O mladosti, škole, vojenčine, vystahovaní, návšteve rodnej vlasti napísal vyše stostránkové spomienky, ktoré venoval okrem iného aj rodnej dedine. Sú to naozaj hodnotné riadky o všetkých aspektoch jeho života a spoločnosti. Niektoré kapitoly by sme chceli postupne uverejniť v Lubelských novinách. Tu je jeho spomienka z detstva na Vianoce približne okolo roku 1912:

Nezabudnuteľné sú spomienky na prežívanie Vianoc. Už mesiac, niekedy aj skôr začínali prípravy. Gazdinky čistili, robili veľké upratovanie. Rozpúšťali vápno, bielili, prali ... Mládenci si pripravovali výbušniny, obecní pastieri rezali a chystali „brezovce“. Išlo o množstvo brezových prútov, na každú gazdinku aspoň tri – štyri. Každý pastier navštívil gazdinku, ktorej pásol dobytok. Pod paži niesol náruč brezových prútov a v pravej ruke brezovec okrášlený zelenou chvojkou „tysy“, ako symbol pokoja a lásky. Pri vstupe do domu jeden z pastierov predniesol vianočný „vinš“ a gazdina obalila ruku zásterou (keďže „holou“ rukou nebolo dovolené sa brezovcov dotýkať) vytiahla tri – štyri prúty brezovcov zo zväzkov. Tieto sa umiestňovali pod povalou v maštali, aby sa celý budúci rok dobytku dobre darilo. Brestovce sa potom používali pri vyhánaní dobytku na pašu.

Vianoce netrpezlivo očakávali najmä deti. Je síce pravda, že sa veľmi pôstilo, napríklad v deň narodenia Ježiša Krista 24. decembra sa celý deň nescelo jesť. Mamička nás deti utešovala, že vraj, keď nebudeme do „štedrej večere“ jesť uvidíme cez špáry, ktoré vytvárali trámy na povale lietať „anjelikov“. Pravda, to sa nám nikdy nepodarilo. Anjelikov sme videli len na obrázkoch. Otecko doniesol jedličku, ktorú sme s veľkým nadšením ozdobili. Vešali sme jabĺčka, do farebných papirikov zabalené kúsočky páleného cukru, „medovníčky“, rôzne farebné ozdoby i z domáceho loja vyrobené sviečky.

Večer, asi o 17,30 hod. zaznel zvon, čo bolo znamením, že gazdinky majú prísť na svätenie. Každá gazdinka mala v košíku uložené kúsky z každého jedla, ktoré bude mať rodinka pri štedrej večeri: oplátky, lokše, varené vajčka, šunka, slaninka, koláč a pod. Ženy v kostole utvorili špalier, košíčky položili na dlážku pred seba, odkryli ich a pán farár prechádzal špalierom a svätzil (kropil svätenou vodou) potraviny v košíčkoch. Keď sa mamičky vrátili, všetci sme zasadli k štedrove-

černému stolu. Otec rozdelil posvätené oplátky a ostatné potraviny pre každého a časť svätého oddelil aj pre dobytok. Potom otec predniesol modlitbu, ktorú sme opakovali, zavinšovali sme si šťastné a veselé Vianoce a tak sme sa pustili do jedenia. Najprv to posvätené potom ostatné. Po večeri mládež v skupinkách chodila ku každému domu, zaspievala pieseň „narodil sa Kristus pán ...“ a jeden zo skupiny predniesol vianočný „vinš“. Okolo polnoci sa v dedine Ľubeľa, ale aj v okolitých dedinách (Dúbrava, Kľačany ...) začali ozývať silné výbuchy na počesť narodenia Ježiša spasiteľa. (Výbuchy prevádzali mládenci – baníci, ktorí dynamit, zápalnú šnúru a rozbušky si doniesli zo svojich pracovísk – baní v Handlovej, v baniach v Maďarsku ...). O polnoci sme sa všetci zišli v kostole na slávnostnej polnočnej sv. omši.

Počas ďalších sviatočných dní sa mimo návštev kostola ľudia venovali rôznym zvykom. Rodiny sa vzájomne navštevovali (vinšovanie, posedenia ...) a po domoch chodili „betlehemci“ (skupina mládenčov poobliekaných za predstaviteľov z Betlehema: Fedor – čert – Kubo – anjel...), ktorí svojím výstupom a spevmi oznamovali narodenie – príchod Ježiša. Mali so sebou z doštičiek a papiera zhotovený a sviečkami osvetlený „betlehem“, v ktorom boli jasličky, jezuliatko, ovečky a sv. rodina. Všetci mali na svojich farebných „čakoloch“ nalepenú betlehenskú hviezdu. Tiež boli cez tieto sviatky organizované rôzne podujatia, ako divadelné predstavenia miestnych ochotníkov, ľudové zábavy a podobne. Bola to neopakovateľná atmosféra, na ktorú sa nedá zabudnúť. Všetci občania dediny boli ako jedna rodina. Ing. Ján Švec

Návraty poézie o cenu Andreja Sládkoviča

Súťaž, ktorá podporuje recitátorov poézie všetkých vekových kategórií. Autorkou a organizátorkou projektu je známa slovenská osobnosť Mária Reháková. Na jej realizácii sa podieľa aj týždenník Slovenka.

Najúspešnejší recitátori sa každoročne stretávajú v Banskej Bystrici. V tomto roku to bolo po 15.-krát, presne 23. októbra 2025. Pred súťažou sa účastníci stretli pri hrobe Andreja Sládkoviča na cintoríne v Radvani, aby si uctili pamiatku tohto veľikána slovenskej poézie. Samotná súťaž prebiehala v Cikkerovej sále banskobystrickej radnice. Súťažilo sa v troch kategóriách: mladší žiaci, starší žiaci a juniory. Nesúťažná bola kategória dospelí. Potešilo nás, že do súťaže boli po ročnej prestávke pozvané aj recitátorky z našej obce. Menovite Karolínka Glončáková, ktorá v súťaži mladších žiakov recitovala báseň Mama od Milana Rúfusa. A hoci nevyhrala, no ani nesklamala. Medzi štyrmi dospelými opäť nesklamala Drahoslava Gemzická s básňou od Valentína Beniaka Starenka. Svojím vystúpením zaujali nielen porotu, ale aj početné publikum, a tiež mňa, ktorá som ich prišla do Bystrice povzbudiť a konštatovať, že opäť úspešne reprezentovali obec Ľubeľa aj mimo nášho okresu.

Stará mama Drahúška, ako ju všetci voláme, skúsená recitátorka, milovníčka poézie a účastníčka viacerých recitačných súťaží najmä v seniorskom

veku s láskou pritiahla k sebe aj svoju vnučku Karolínku, ktorá sa venuje recitácii po vzore staršej a objavuje sa čoraz častejšie na okresných súťažiach ako Hviezdoslavov Kubín alebo Rázusovie Vrbica. Želám im, aby si lásku k poézii uchovali, aby sa prednesu poézie venovali i naďalej a aby bola súčasťou ľudského života.

Mgr. Mária Kubíková

Našimi ulicami brázdil Mikuláš so svojimi pomocníkmi

Našou obcou už po niekoľkýkrát prechádzal Mikuláš. Mikuláša s jeho pomocníkmi ku nám „zavolali“ mladí z obecnej rady mládeže. K detičkám zavítal 6. decembra 2025, v sobotu pred druhou adventnou nedeľou. Sprevádzali ho aj čerti spolu s anjelmi a škriatkami. Mikulášsku atmosféru dotvárali vianočné pesničky zo zázračného vozíka. K dokonalosti chýbal už len sneh. Desiatky poslušných detičiek si poctivo vyčistili svoje čižmičky a pripravili si pre Mikuláša pesničku alebo básničku. Mnohé z nich sa už nevedeli dočkať, kedy budú počuť zvončeky pri ich dverách. Mikuláš ich za to odmenil balíčkom so sladkosťami. Čerti sa zhodli, že detičky v Ľubeli sú poslušné a vo vreci neodniesli ani jedno dieťa. Dúfajme, že Mikuláš prijme pozvanie od obecnej rady mládeže aj na budúci rok.

-jm-

Mikuláš s prvou pomocou

Podujatie, ktoré organizuje MS SČK v Ľubeli už niekoľko rokov pre svoje členky, ale aj nečlenky, ktoré majú záujem o stretnutie a oboznámenie sa so všeobecnými zásadami poskytovania prvej pomoci, sa tento rok uskutočnilo v piatok 5. decembra 2025. Mikuláš však neprišiel medzi účastníčky s „prvou pomocou“, ale s niečím novým a zaujímavým. Tohtoročná lektorka PhD. Bc. Eva Moraučíková, PhD., MPH si pre nás pripravila tému klimakterium v živote žien. A o čom to bolo? Predsa o menopauze, ktorá zasahuje do života každej ženy v určitom období. Pútavo a zaujímavovo nás pani lektorka previedla týmto obdobím, ktoré sa vyznačuje viacerými fyzickými i psychickými zmenami. Mnohé z nás sme to už prekonali, v niečom sme sa utvrdili a v niečom aj poučili. Stálo to za vypočutie. Po prednáške sme si spoločné stretnutie sprijemnilo občerstvením – predvianočným punčom a doma upečeným koláčom, a to všetko v spoločnosti žien, ktoré prijali naše pozvanie a podujatia sa zúčastnili.

Mgr. Mária Kubíková, predsedníčka MS SČK v Ľubeli

Zišli sme z hôr pozrieť, ako sa vám dolu darí, v tom vašom peknom veľkom Ľubelskom chotári. Ťažký rok, vychudnutí, mrzutí, nenesieme žiadne dary, no ponúkame pomoc, laby so šikovnými **pazúrami**.

Jeden macko išiel skontrolovať na majetky stavy dobytky, boli tam psi, chlapi s vidlami, skoro bola bitka. Dve mláďatá našli v ovocinárskej záhrade diery v plote, stihli zjesť pár jabĺk, dostali po zadku, nedošlo k veľkej škode.

A pod **Vrchájom** statná medvedica s tromi mladými, vyplašila ľudí z bytovky, kľud, kontrolovala ako rastú oziminy.

Starý maco bol na **Lánikoch** zistiť, koho ste pochovali, nepodarilo sa mu preliezť plot, je naozaj veľmi starý.

Jeden mladý **maco** chcel ísť hrať tenis na ihrisko, všetci súperu tenisti ku infarktu boli blízko.

Aj ovečky sme chceli porátať na **Rojčekom** salaši, neboli v košiari, asi boli aj so psami na jarnej paši.

A jeden huňáč bol zastrelený v **borievči** podľa zákona, trochu škriepny a samotár, nebude ho veľká škoda.

U **Zdena** sme boli pozrieť, ako vypadá medvedia koža, trochu sme si poplakali, no proste veľká **hrôza**.

Ráno sa medvedia rodinka chcela ísť pohrať s deťmi do **školy**,

zavolali policajtov, našťastie utiekli, zachránili si život holý.

Starosta vydal vyhlášku o zákaze vstupu medvedov do dediny,

odkázali sme mu, máš plno inej práce, nevymýšľaj voloviny.

Tak sa aspoň tešíme v lete na **Bratislavčanov** a hubárov, zvončeky, spreje, pištole im nepomôžu, tešíme sa na lov.

Poľovníci s **Huliakom** vykrikujú vraj nás je mnoho, že bez poriadku **sexujeme** pod každým stromom. No keď boj tak boj, či sa vám to páči alebo nepáči, táto krajina je aj pre medvedov, **nedáme sa odplašiť**.

Ing. Ján Švec

Ocenenie ŽSK pre Romana Jurščáka

26. novembra 2025 si z rúk predsedníčky Žilinského samosprávneho kraja Ing. Eriky Jurinovej prevzal ocenenie náš spoluobčan Roman Jurščák za Aktívne občianstvo a ľudskosť 2025, ktoré mu udelila Rada mládeže Žilinského kraja a Žilinský samosprávny kraj. „Za nomináciu úprimne ďakujem a toto ocenenie si veľmi vážim a prijímam ho s pokorou. Je to povzbudenie pokračovať v tom, čo mám rád – byť užitočne prítomný v živote našej obce, stáť pri komunitných podujatiach a prinášať ľuďom okolo seba energiu, ktorú cítim či už na javisku, ale aj mimo neho“, povedal Roman po prevzatí ocenenia.

-mm-

Zásady správneho využívania informačno-komunikačných technológií (IKT) vo vzťahu ku zdraviu detí

Ministerstvo zdravotníctva SR v spolupráci s odborníkmi vydalo v septembri 2025 „Odporúčania pre zdravé používanie obrazovkových médií u detí a adolescentov Slovensko 2025“. Cieľom prehľadnej príručky je poskytnúť rodičom, opatrovateľom aj odbornej verejnosti preventívny nástroj na predchádzanie vzniku tzv. nelátkových závislostí, ktoré majú zásadný vplyv na duševné zdravie nás všetkých.

Aj v nadväznosti na konzultáciu s MUDr. Miriam Tomovou, všeobecnou lekárkou pre deti a dorast pôsobiaceou v našej obci, uverejňujeme odporúčania publikované v uvedenej príručke. Veríme, že všetkým rodičom pomôžu v racionálnom nastavení využívania IKT deťmi a mládežou. Všetci vnímate, že digitálne technológie veľmi výrazne vstúpili do našich životov. Vzhľadom na to, že deti a mladí ľudia nedokážu objektívne posúdiť riziká vyplývajúce z nadlimitného používania digitálnych technológií, je nutné dodržiavať určité zásady predovšetkým v prirodzenom (rodinnom) prostredí.

Skôr, než uvedieme konkrétne odporúčania, je potrebné vysvetliť termín, ktorý je v texte používaný, a to obrazovkové médiá. Sú to akékoľvek zariadenia, ktoré obsahujú obrazovku: televízor, smartfón, tablet, počítač, herná konzola, inteligent-

né hodinky (smarthodinky) a okuliare pre virtuálnu alebo rozšírenú (augmentovanú) realitu.

Všeobecné odporúčania (nezávislé od veku)

S otvorenou komunikáciou a rozhovormi o digitálnych technológiách je dôležité začať čo najskôr, avšak s ohľadom na vývinovú úroveň dieťaťa. Čím skôr sa dieťaťu začnú vysvetľovať zásady zdravého používania médií, tým ľahšie si vytvorí správne návyky a zodpovedný prístup k technológiám. Vytvorte si plán (stratégiu) výchovy vo vzťahu k obrazovkovým médiám, ktorý budete aplikovať od narodenia dieťaťa. V najnižšom veku prevláda skôr určovanie hraníc, ktoré zahŕňa nastavenie pravidiel, technické obmedzenia, filtrovanie sledovaného obsahu a monitorovanie používania obrazoviek. So zvyšujúcim sa vekom dieťaťa by mala miera obmedzení postupne klesať, aby rešpektovala rodiacu sa autonómiu dieťaťa. Vaša stratégia by mala so stúpajúcim vekom dieťaťa čoraz viac obsahovať prvky, ako je vysvetľovanie, diskusia a pomoc dieťaťu so zaobchádzaním s obrazovkovými médiami. Nezabúdajte, že rodičia a starší súrodenci sú pre mladšie dieťa vzorom. O pravidlách zdravého používania obrazovkových médií nerozmýšľajte len vo vzťahu k dieťaťu, ale aj vo vzťahu k sebe. Žite tak, ako si prajete, aby žilo vaše dieťa. Nepoužívajte obrazovkové médiá pre dieťa za odmenu, ako trest alebo na jeho upokojenie. Vyvarujte sa používaniu obrazovky ako „digitálna opatrovateľka“ (t. j. deti vystaviť obrazovkám, ak ich potrebujete na čas zabaviť, kým vykonávate iné aktivity). Vytvorte „rodinný mediálny plán“ – pravidlá používania obrazoviek v rodine, ktoré budú rešpektované a dodržiavané všetkými členmi. V závislosti od veku a vyspelosti dieťaťa prizvite dieťa k tvorbe pravidiel. Nezapínajte žiadne obrazovky ráno pred odchodom do školy. Odložte obrazovky minimálne 1 hodinu pred spaním. Zaveďte v rodine „čas bez obrazoviek alebo off-line režim“ – napr. ranné alebo nočné hodiny alebo čas na plánové spoločné aktivity. Zaveďte priestorové zóny bez digitálnych technológií, napr. WC, priestor pre spoločné stolovanie, detská izba, spálňa a podobne. Pri učení alebo práci majte obrazovkové médiá v inej miestnosti. Zabezpečte dieťaťu zdravý spánok – na to sú potrebné spánkové návyky bez obrazoviek a detská izba alebo spálňa bez obrazoviek. Určite miesto, kde všetci odložia mobilné telefóny na noc. Toto pravidlo je prevenciou pred spávaním s mobilom. Nepoužívajte obrazovkové médiá pri jedle. Majte vypnutý televí-

zor, nehrajte počítačové hry, nemajte pri stolovaní mobilný telefón ani tablet. Dodržujte odporúčané vekové obmedzenia pre počítačové hry, filmy a sociálne siete. Zvažujte však vyspelosť vášho dieťaťa. Niektoré deti môžu byť v porovnaní s rovesníkmi, ale aj súrodencami neskôr zrelé na samostatné používanie telefónu alebo iných médií. Preferujte prezenčnú výučbu – pandémie COVID-19 ukázala, že počas dištančného vzdelávania sa deti naučili menej, trávil pred obrazovkou viac času, čo narúšalo ich duševnú pohodu a prežívali viac osamelosti. Vypínajte obrazovkové médiá, ktoré práve nepoužívate. Smartfóny odkladajte v domácnosti na jedno miesto. Poznajte nebezpečenstvo – ako rodičia sa informujte a vzdelávajte o rizikách spojených s obrazovkovými médiami, poučte a veďte v tejto oblasti svoje dieťa. Nechajte dieťa, aby vám ukázalo a vysvetlilo, čo ho zaujíma na internete. Pri podozrení na nadmerné alebo problematické používanie obrazovkových médií čo najskôr vyhľadajte odbornú pomoc. Odporúčania sa môžu líšiť pri dieťati s narušeným vývinom alebo zdravotným znevýhodnením. Váš lekár môže odporúčať aj iné pravidlá, prípadne obmedzenia so zohľadnením zdravotného stavu dieťaťa. Použitie médií na terapeutické účely pre dieťa so zdravotným znevýhodnením je vhodné konzultovať s príslušným terapeutom.

Odporúčania podľa veku dieťaťa

0–3 roky

Odporúčame zotrvať bez akéhokoľvek (aktívneho aj pasívneho) používania obrazoviek. Výnimkou sú krátke video rozhovory s najbližšími príbuznými. Pre zdravý vývin reči, komunikácie, vzťahu a porozumenie mimike tváre uprednostnite v tomto veku komunikáciu „z očí do očí“, komentovanie vecí a činností, ktoré sa dejú s dieťaťom a okolo neho, čítanie, rozprávanie príbehov a spoločné hranie sa. Odporúčame obmedziť na minimum používanie obrazovkových médií dospelými v prítomnosti detí. Nenechávajte zapnuté obrazovky (televízor, tablet, počítač a podobne), ak ich práve nepozeráte, obraz a zvuk v pozadí vaše dieťa vyrušuje a rozptyľuje. Odporúčame, aby dieťa čo najmenej pozorovalo iných tráviť čas pred obrazovkou. V tejto oblasti robia rodičia viaceré chyby – napr. sledovanie mobilného telefónu počas prechádzky s dieťaťom v kočiaku bez interakcie medzi rodičom a dieťaťom, používanie mobilného telefónu počas

dohľadu nad dieťaťom (napr. na detskom ihrisku).

3–6 rokov

Dieťa potrebuje spoznať svoje silné stránky. Vďaka možnosti používať predstavivosť, napríklad cez hru s hračkami, vie lepšie vyjadrovať svoje potreby a rozvíja svoje myslenie. Dieťa potrebuje byť aktívne, tvoriť, rozvíjať grafomotoriku, mať možnosť klásť otázky a učiť sa spolupráci. Dieťa v tomto veku najviac získava zo zážitkov a skúseností v skutočnom svete s reálnymi ľuďmi. Vyberajte pokojné, veku primerané obsahy bez násilia. Nenechávajte dieťaťu ovládač od média. Odporúčame pred obrazovkovými médiami tráviť maximálne 30 minút v jednom dni a nie každý deň. Odporúčame vyhnúť sa videohram a hrám na herných konzolách. Dieťa pred obrazovkou stráca pojem o čase. Nastavte si časovač, alarm alebo limit, kedy je vhodné médium vypnúť. Nenechávajte dieťa pred obrazovkou samé, buďte jeho sprievodcom, komentujte a rozprávajte sa o tom, čo sa na obrazovke deje.

6–9 rokov

Mimo školských povinností by dieťa nemalo tráviť pred obrazovkou viac ako 30–45 minút denne a nie každý deň, aby sa vyhlo návyku. Dieťa sa potrebuje naučiť pravidlá sociálnej hry a ďalej rozvíjať svoje komunikačné zručnosti a motorické schopnosti. Formuje sa vlastná identita. Sebaregulácia a kontrola správania sa zlepšuje, ale stále nie je dostatočne zrelá. V tomto období sa dieťa začína zoznamovať s prácou s obrazovkami v rámci plnenia si školských povinností. Dieťa do 9 rokov by nemalo mať vlastnú hernú konzolu. Dieťa s vlastnou

konzolou je ťažšie regulovať, trávi hraním v priemere dvakrát viac času ako dieťa bez vlastnej konzoly. Obrazkové médiá by mali byť v spoločných priestoroch, nikdy nie v detskej izbe. Dieťa do 9 rokov by nemalo mať prístup na internet. Nemalo by mať vlastné smart obrazovky, tablety. Rodič by mal mať prehľad o sledovanom obsahu, dodržiavať vekovú vhodnosť programu, sledovať a korigovať dodržiavanie dohodnutého času, ktoré dieťa trávi pred obrazkovým médiom.

9–12 rokov

Dieťa v tomto veku potrebuje skúmať komplexnosť skutočného sveta. Dieťa sa učí, ako sa učiť a pracovať s informáciami. Myslenie je konkrétne, preto zložitejšie situácie nevie vyhodnotiť z rôznych pohľadov. Zintenzívniť prípravu na samostatné používanie obrazkových médií. Je vhodné kontrolovať dodržiavanie obsahu vhodného pre daný vek a dodržiavanie dohodnutého času. Počítače, tablety a digitálne hračky by nemali byť umiestnené v detskej izbe. Dieťa by nemalo dostať vlastný smartfón skôr ako v 9. roku života, najlepšie až po 12. roku života. Skôr ako dieťaťu dáte mobil, dohodnite si spolu pravidlá jeho používania. Uistujte sa, že vaše dieťa dodržiava dohodnuté pravidlá. Odporúčame obmedzenie v prístupe na internet. Neodporúčame dať dieťaťu hernú konzolu skôr ako od 9 rokov. Konzolu odkladajte do uzamykateľnej skrinky, mimo zraku dieťaťa, aby ste sa vyhli častejšiemu odmietaniu a prípadným konfliktom („zide z očí, zide z mysle“). Mimo školských povinností by dieťa nemalo tráviť pred obrazkovou viac ako 45–60 minút denne a nie každý deň, aby sa vyhlo návyku. Dieťa by malo mať prístup na internet len pod dohľadom rodiča. Učte ho, ako sa chrániť a ako sa správať a komunikovať na internete.

12–16 rokov

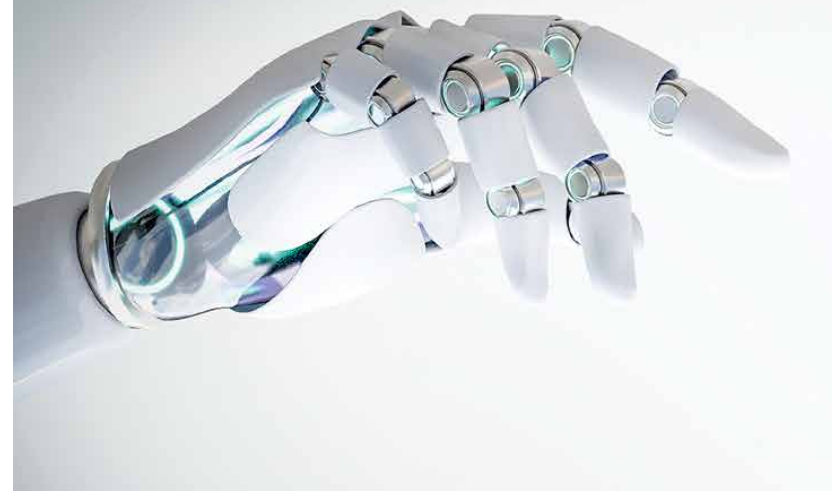
Mimo školských povinností by adolescent nemal tráviť pred obrazkovou viac ako 1–2 hodiny denne a nie po 21,00 hodine. Dieťa v tomto veku potrebuje menej pomoci od svojich rodičov, začína sa správať nezávisle. Pre toto obdobie je typické experimentovanie s novými vecami. Rozvíja sa kritické myslenie, ale limitom môže byť nedostatok praktických skúseností, digitálnej gramotnosti a digitálnej kompetencie. Naďalej vás potrebuje, zostaňte pre neho dostupnými. V prípade nadmerného používania obrazkových médií odporúčame vyhľadať odbornú pomoc. Rodič by mal mať naďalej znalosť o tom, akým aktivitám a programom sa dieťa ve-

nuje na obrazkových médiách. Skôr, ako pustíte dieťa samé na internet, tak sa s ním porozprávajte o súkromí, sociálnych sieťach, násilí, hazardných hrách a pornografii. Poskytnite dieťaťu sexuálnu výchovu skôr, ako ju získa z internetu. Adolescent môže používať internet samostatne, ale rodič rozhoduje, na ako dlho. V prípade potreby je možné prechodne použiť nástroje rodičovskej kontroly pre určenie limitov a monitorovanie prístupu k obsahu a doby strávenej na internete. Odporúčame pravidelne viesť dospelávajúceho k tomu, aby sa sám zamyslel nad časom, obsahom a vlastným používaním obrazoviek v kontexte s jeho životnými cieľmi. Povzbudzujte ho, aby sám pozoroval, čo robí množstvo času pred obrazkovými médiami a sledovaný obsah s jeho koncentráciou, sociálnym správaním, kondíciou, jeho osobnosťou a školskými výsledkami.

16–18 rokov

Adolescent v tomto veku máva silnú potrebu vlastného priestoru a vlastnej identity, preto môže byť často k radám dospelých odmietavý. V skutočnosti bývajú jeho pocity často veľmi premenlivé a striedajú sa úzkosť a túžba, potreba vlastného priestoru a pozornosti rodiča. Pravidlá stanovte v závislosti od vyspelosti vášho dieťaťa. Skúsenosti ukazujú, že mnohí adolescenti vo veku 16–18 rokov majú ešte veľký problém so sebakontrolou a reguláciou času a aktivít pred obrazovkami v zdravej miere. Orientačná doba môžu byť 2 hodiny denne, mimo školských aktivít. V prípade nadmerného používania obrazkových médií odporúčame vyhľadať odbornú pomoc.

-mm-

Umelá inteligencia – oslavovaná aj zatracovaná

„Pokrok nezastavíš“ hovorí múdrosť, ktorú sme v detskom veku počúvali z úst starších a skúsejších. Preto sa nebudeme pasovať do roly sudcu, ktorý v tomto príspevku dá za pravdu všetkým, ktorí požadujú zákaz využívania tohto fenoménu doby, alebo ho rozsudkom oslobodí od akýchkoľvek obmedzení a limitov.

Obavy sprevádzajúce prelomové objavy v dejinách ľudstva nie sú ničím novým a určite nevznikli len v súčasnosti a v súvislosti s využitím či zneužitím umelej inteligencie. Všetky technické, technologické novinky, ale dokonca aj nové postupy v odboroch spoločenských a zdravotných vied si vždy okrem prívržencov a podporovateľov našli svojich oponentov či zásadných odporcov. Ako je pre ľudskú bytosť typické, každá zo strán odmieta širšie, komplexné hodnotenie efektov a rizík predmetu posudzovania. Až na výnimky máme tendenciu všetko nové, s plošným dopadom na spoločnosť vidieť čiernobielo.

Najväčší rozruch a obavy zo zneužitia umelej inteligencie boli rôznymi formami a na rôznych úrovniach zodpovednosti a kompetencií prezentované v oblasti vzdelávania. Schopnosť umelej inteligencie spracovať takmer akúkoľvek tému záverečných prác na všetkých troch vysokoškolských stupňoch vzdelávania podnietila debatu odborníkov, či vôbec táto forma, ako jedna z podmienok úspešného ukončenia štúdia, má naďalej zostať povinnou súčasťou testovania vedomostí a poznatkov študenta.

Tí, ktorí sú presvedčení, že už schopnosť študenta správne otázkami navigovať umelú inteligenciu a stanoviť jej metodický postup riešenia potvrdzuje kreativitu a manažérske schopnosti budúceho absolventa.

Ich oponenti, odborníci s menšou dôverou k umelej inteligencii namietajú, že nevidia rozdiel medzi takto spracovanou záverečnou prácou a akademickým podvodom, pri ktorom si študent zaplatí napísanie diela inou osobou a privlastní si jeho autorstvo. Pritom sa v konečnom dôsledku nejedná len o potvrdenie jeho odborných vedomostí, ktoré ho oprávňujú úspešne ukončiť štúdium. Podstatne vážnejším argumentom je fakt, že získanie príslušného vzdelania ho oprávňuje vykonávať prax v predmetnom odbore. V prípade niektorých povolání však skutočnosť, že sa pri tvorbe práce nemusel konfrontovať s potrebnými poznatkami v odbore, to môže mať závažné hospodárske dopady alebo, čo je horšie, iniciovať ohrozenie majetku a životov klientov či partnerov.

V tomto kontexte sú podstatné dve významné skutočnosti. Po prvé, vždy keď človek riešil zložitejšie odborné problémy, musel svoje závery podporiť či overovať informáciami z vonkajšieho prostredia. Prakticky to znamenalo využívať rôzne normy, tabuľky, vzorce, ktoré vzhľadom ku v nich obsiahnutému objemu informácií nebol schopný absorbovať svojou kapacitou pamäte.

V súčasnosti preto vôbec nemožno zazlievať projektantovi či statikovi zodpovednému za projekt a konštrukciu diaľničného mosta, ak pri svojom

rozhodovaní využije výhody „externého mozgu“. Táto podpora zvonka môže ponúknuť viacero variantov projektov a výber optimálneho na základe porovnania faktorov, z ktorých časť by mohla byť na základe subjektívnych osobnostných limitov konkrétneho manažéra projektu nezohľadnená. Umelá inteligencia tak celý proces zrýchľuje a robí ho nákladovo efektívnejším.

Uvedené však platí len pri ideálnych podmienkach spolupráce medzi človekom a umelou inteligenciou, ktorá je aspoň zatiaľ jeho produktom. Nič na svete ani vo vesmíre, žiaľ, nie je ideálne. To platí aj o umelej inteligencii. Kvalita, a tým aj hodnotnosť jej záverov, je zatiaľ podmienená človekom vytvorenými a publikovanými zverejnenými údajmi. No ani v prípade, že v príslušnom vednom odbore či oblasti bádania, do ktorej sa koncentruje záujem klienta, je dostatok informačných zdrojov pre odborne erudovanú pomoc zo strany umelej inteligencie, nemusí mať žiadateľ o spoluprácu vyhrané. Nie je žiadnym tajomstvom, že rôzne bezplatné verzie dostupné na internete formulujú v lepšom prípade nepresné či neúplné závery. Z vlastných či sprostredkovaných skúseností čitateľ však pozná aj prípady negatívnych skúseností, kedy „umelý mozog“ prezentoval nesprávne až zavádzajúce závery na klientom predkladané témy záujmu. Zatiaľ platí, že čím drahšia verzia, tým spoľahlivejšie údaje na výstupe v prospech používateľa.

To nás vedie k záveru, že efektívnosť spolupráce s umelou inteligenciou je v aktuálnom čase vecou dôvery. Ak pri riešení konzultovanej problematiky vzniká na základe negatívnych skúseností z minulosti nutnosť overovania hodnotnosti jej odpovedí, výpovedí či iných foriem formulovaných záverov, je potrebné zamyslieť sa, či by nebolo všestranne efektívnejšie využitie „prirodzenej inteligencie“. V tomto kontexte je zvlášť dôležité, v akej oblasti spoločenského života, hospodárskych odvetviach či službách budú umelou inteligenciou koncipované závery využité. Je evidentné, že úplne inú váhu deštruktívneho pôsobenia nesprávnych záverov poskytnutých umelou inteligenciou má slohová práca žiaka základnej školy ako nesprávne výpočty poskytnuté umelou inteligenciou projektantovi už skôr zmieňovaného diaľničného mosta.

Aj druhý aspekt, ktorý podmieňuje využívanie umelej inteligencie, má svoj pôvod v osobe zadávateľa požiadavky na spoluprácu. Rovnako, ako v predchádzajúcom prípade, je rozhodujúca dô-

veryhodnosť umelou inteligenciou poskytnutých odpovedí.

Školopovinné dieťa či mladý človek bez odborných vedomostí a skúseností má vyššiu tendenciu prijať predkladané závery ako správne a nespochybniteľné. Pretože je pre neho pohodlnejšie každý problém riešiť s využitím umelej inteligencie, ako vynakladať úsilie na vlastným pričinením získavané informácie. Už teraz sa zručnosti časti mladých ľudí obmedzujú na ovládanie klávesnice telefónu či počítača.

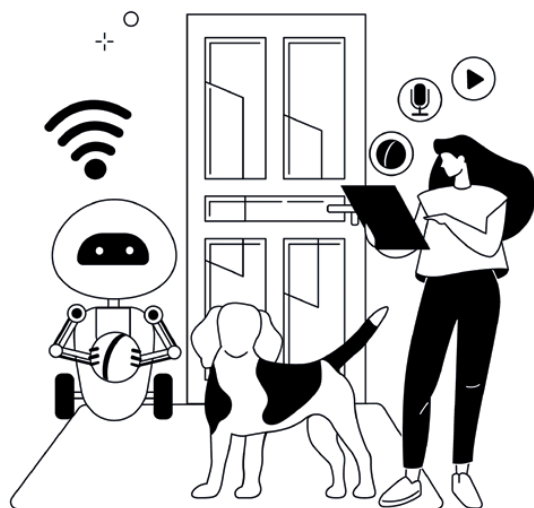
Dnes aj bez vplyvu umelej inteligencie redukovaná slovná zásoba sa tak môže obmedziť na niekoľko desiatok slov potrebných pre komunikáciu s umelou inteligenciou vo forme opytovacích zámen, čísloviek či iných jednoduchých slovných druhov.

Mozog netrénovaný potrebou hľadania riešení a východísk vo všetkých sférach každodenného života nie je spôsobilý v prípade núdze navrhovať na umelej inteligencii nezávislé riešenia a je ľahkým cieľom pre moderné neurologické ochorenia.

Preto je dôležité, aby všetci, ktorí sa podieľajú na výchove a vzdelávaní, robili všetko pre zdokonaľovanie „prirodzenej inteligencie“, ktorá sa nemôže spoliehať na umelú inteligenciu a už vôbec byť od nej závislá. Musí dosiahnuť úroveň, kedy dokáže formulovať pre umelú inteligenciu tak zložitú otázku, že každá odpoveď bude ďalšou perlou uloženou v šedej kôre mozgu, ktorý nás robí skutočným človekom.

Je potrebné, aby umelá inteligencia bola pre ďalšie generácie podporným nástrojom vzdelávania a nie pomyselnou barlou, ktorá lenivému pacientovi nadobro odoberie schopnosť samostatného pohybu. Musí trénovať jeho myšlienkové pochody, no musí mu zachovať schopnosť samostatne myslieť.

-SM-

Globálne environmentálne ciele – občan ako rukojemník?

V rubrike našich novín obsahovo zameranej na ochranu životného prostredia sme venovali pozornosť už viacerým kategóriám environmentálnej bezpečnosti. Pokúsili sme sa objasniť, prečo je potrebné trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch bez ohľadu na ich vlastníctvo. Aký význam má starostlivosť o vodné pramene a prečo je potrebné šetrenie s pitnou vodou. Zamýšľali sme sa tiež nad tým, že pre život na vidieku je nakladanie s odpadmi nemenej významné ako v mestských aglomeráciách.

Tieto aj ďalšie environmentálne témy už časť slovenskej aj európskej populácie unavujú a to aj z dôvodu, že sa ich v nedávnej minulosti zmocnila časť európskych politikov. Pod ich zástavami sa sústredili priaznivci za vznešené ciele tzv. Gre-

en Dealu (Európskej zelenej dohody), ako výsledku politických iniciatív Európskej komisie schválených v roku 2020.

V roku 2021 na základe analýzy, že ciele tejto dohody sú málo ambiciózne, doplnilo jej znenie Európskym klimatickým zákonom, ktorý stanovil záväzok, že emisie skleníkových plynov produkované v EÚ by mali byť v roku 2030 o 55 % nižšie v porovnaní s rokom 1990. V roku 2021 boli navrhnuté aj opatrenia, ako tento cieľ dosiahnuť.

Opatrenia sa primárne koncentrujú na zmeny s pozitívnymi dopadmi na životné prostredie v odvetví stavebníctva, biodiverzity, energetiky, dopravy a potravinárstva.

Možno polemizovať o fakte, aký globálny efekt bude mať 55%-né zníženie emisií v Európskej únii, ak zvyšok sveta je v tomto smere podstatne zdržanlivejší. Geografická rozloha a hospodárstvo EÚ nemajú parametre, ktoré by dosiahnutím tohto cieľa spôsobili zásadný zlom v nepriaznivom vývoji zemskej klímy. Ak sa má podľa programu OSN pre životné prostredie z roku 2023 zabrániť otepleniu planéty o dva stupne, musia celosvetové emisie klesnúť do roku 2030 o 28 %. Aj keď je evidentné, že bez pripojenia sa ostatných štátov a hospodárskych spoločností tento cieľ nebude naplnený, každá iniciatíva v smere zlepšenia kvality života prostredníctvom ochrany životného prostredia je vítaná.

V tomto smere možno úsilie Európskej komisie a stratégie jeho realizácie len pochváliť. Uvedené však neplatí o prijatých opatreniach, schválených v skôr uvedených strategických dokumentoch Eu-

rópskej únie. Disproporcie medzi stanovenými cieľmi či navrhnutými a prezentovanými postupmi ich dosiahnutia s na druhej strane realizovanými politickými a hospodárskymi krokmi EÚ, spochybňujú serióznosť týchto zámerov a dôveryhodnosť nielen k environmentálnej stratégii, ale aj osobám a inštitúciám EÚ.

Flagrantným príkladom rozporuplnosti je oblasť energetiky a dopravy. Sem spadajú opatrenia zamerané na zníženie emisií súvisiacich priamo s výrobou energií či prevádzkou dopravných prostriedkov.

Jedným z opatrení v oblasti mobility je skutočnosť, že všetky novo registrované autá v EÚ po roku 2035 musia byť vozidlami s nulovými emisiami. Toto opatrenie si samozrejme vynútilo zvýšené investície výrobcov áut do nových, požiadavke EÚ zodpovedajúcich technológií. Výsledkom je nepriamo vynútená výmena vozidiel fyzických a právnických osôb za vozidlá ekologické, pre značnú časť obyvateľstva za nedostupné ceny.

Podľa oficiálnych zdrojov v roku 2025 neboli výnimkou dni, kedy nad našou planétou bolo súčasne vo vzduchu 24 000 lietadiel. Ak len časť napr. 2 500 z nich patrí spoločnostiam so sídlom v EÚ a len každé 10. z nich vykonáva cca 8-hodinové transatlantické lety, je to flotila 250 štvormotorových lietadiel. Európska únia sa tak každý deň v oblasti leteckej dopravy podieľa na environmentálnej záťaži spotrebou 1 600 ton kyslíka jediným lietadlom typu Boeing 747 na trase medzi Európou a severoamerickým kontinentom.

Keďže sme sa zamerali na produkovanie emisie, podstatný je fakt, že motory lietadla uvedeného typu vyprodukovujú za každú hodinu letu 47,3 tony CO₂. To znamená, že pri jednom vyššie uvedenom lete sa EÚ podieľa na znečistení atmosféry skleníkovými plynmi neuveriteľnými 387 tonami len samotného CO₂.

Z uvedeného vyplýva, že EÚ má vysoké ambície v znižovaní emisií v doprave, no opatrenia nie sú prijímané vyvážené, podľa podielu jednotlivých druhov dopravy a vlastníctva dopravných prostriedkov na ich produkciu.

Ešte vyššou mierou nevyváženosti pri dosahovaní environmentálnych cieľov Zelené dohody sa vyznačuje prístup v rámci energetickej obchodnej politiky prijatými politickými rozhodnutiami. Aká môže byť dôvera občana k proklamovanému cieľu o znižovaní emisií, ak EÚ odmieta z politických dôvodov odobrať takmer 40–45 % ročnej spotreby zemného plynu distribuovaného plynovodom, tzn. bez emisií a túto formu nahradí lodnou dopravou.

Áno, nie je pravdou tvrdenie jedného z príspevkov, ktorý sa nie tak dávno masovo šírila sociálnymi sieťami a obsahoval informáciu, že 20 tankerov na prepravu LNG plynu z USA do Európy spotrebuje toľko paliva, ako všetky motorové vozidlá na svete za jeden rok. No rovnako nemožno tvrdiť, že emisie zo spaľovania časti prepravovaného LNG slúžiaceho ako palivo pre väčšinu tankerov je ekologicky prijateľnejším riešením, ako transport plynu potrubím.

Štúdia z roku 2022, ktorá merala emisie na palube tankera s kapacitou 175 000 metrov kubických na spiatočnej ceste medzi USA a Belgickom, dokázala, že počas plavby bolo tankerom vyprodukovaných 4 600 ton CO₂. Pre globálne otepľovanie je horšou správou fakt, že oveľa škodlivejší skleníkový plyn metán bol v emisiách zastúpený 68 tonami.

Pri takýchto rozhodnutiach potom veľmi polemicke vyznieva uzákonenie obchodu s emisnými povolenkami pre domácnosti, ktoré od roku 2027 neprestanú na vykurovanie používať fosílna palivá s podielom emisií nad stanovené limity. To rovnako, ako v prípade bezemisných vozidiel ponúka občanovi EÚ na výber z dvoch alternatív. Najsť zdroje na realizáciu uvedených projektov alebo sa pre neho uvedené tovary a komodity stanú nedostupné, čo výrazne zmení kvalitu jeho života a v prípade energií na výrobu tepla to má potenciálne dopady aj na zdravotný stav nízkopriímových skupín obyvateľstva.

Nedíva sa Európska komisia do krivého zrkadla, ak jej Zelená dohoda zvažuje potenciálne uhlíkové tarify pre krajiny, ktoré neznižujú emisie skleníkových plynov požadovaným tempom?!. Keď preto z uvedeného dôvodu programom Mechanizmus nastavenia uhlíkových hraníc (CBAM), stanovuje tzv. spravodlivú cenu za uhlík emitovaný počas výroby tovarov, ktoré vstupujú do EÚ, no sama takéto obchody iniciuje, ale uvedené penalizácie necháva zaplatiť občanom kupujúcim túto produkciu?!

-sm-

Stalo sa

Pod Chabencom na Slovenské národné povstanie nezabúdame

Tí, ktorí ešte pamätajú na druhú svetovú vojnu a boli priamo účastní jednej z jej významných epizód Slovenského národného povstania sú už len jednotlivci vo veku takmer sto rokov.

Táto skutočnosť otvára dvere rôznym vykladačom a prepisovačom dejín, ktorí cítia šancu upútať na seba pozornosť nekonvenčnou až subjektívnou interpretáciou dejinných udalostí, ktoré mali pre Slovákov zásadný význam. Vedia, že tých, ktorí dokážu takto účelovo vyprodukované „nové pohľady“ na históriu aj samotné SNP podrobiť ráznej a argumentačne odôvodnenej kritike na základe vlastných skúseností, je už len hŕstka a ich prípadné vyjadrenia sú spochybňované aj vzhľadom k ich vysokému veku.

To neplatí pre obyvateľov podhorských obcí stredného Liptova, kde sme si aj tento rok dôstojne pripomenuli už 81. výročie Slovenského národného povstania. Práve generácia, pre nás už starých rodičov a pre naše deti prastarých rodičov boli tými, ktorým z inak bežného a kľudného života vojna ukradla päť rokov. Päť dlhých rokov poznačených hmotným nedostatkom, mesiacmi čakania na správu o živí, či úmrtí niekde na frontoch vo vzdialených krajinách, či spojených s rizikom straty života pri pokuse dopraviť

najbližším, či úplne neznámym v našich horách kúsok potravy, čo oblečenia. Práve v mene tých, ktorým sa vojnový konflikt stal osudným a predčasne ukončil ich život, ale aj v mene tých, čo túto hrôzu prežili, no videné a zažité im bralo spánok a duševnú rovnováhu ešte dlhé roky, práve v ich mene treba varovať pred vojnou tých, ktorí sa jej spoza monitorov počítačov, či rečníckych pulťov a iných bezpečných miest dožadujú, či trvajú na pokračovaní, ba čo horšie niektorí vehementne pracujú na eskalácii aktuálnych konfliktov. Je až zarážajúce s akou ľahkosťou až ľahostajnosťou dokážu propagovať vzájomné zabíjanie a ničenie hodnôt. V určitých momentoch môže súdny človek nadobudnúť dojem, že ľudstvo stratilo pud sebazáchovy, že vznešené frázy o pravde a spravodlivosti niektorých politikov, umelcov, novinárov a všetkých tých, ktorí na vojne parazitujú jej obhajovaním, sú viac, ako slzy a bolesť tisícov matiek denne, ktoré prišli o svoje deti. Vy všetci, ktorí verbálne, či hmotne živíte vojnu, choďte a prežijte dvadsaťštyri hodín s tými, ktorým dnes prišla, či zajtra príde správa, že ten v ktorého návrat dúfali sa už nevráti.

Stovky slovenských rodín si takéto správy pred viac ako osemdesiatimi rokmi prečítalo o svojich najbližších, ktorí padli pri obrane Strečna, Vrú-

tok, Telgártu, Svätého Kríža nad Hronom, Dobrej Nivy, či vykrvácali na ďalších povstaleckých bojiskách.

Ako národ máme skúsenosť a vieme, aká krutá a vysoká je cena toho, čo je potrebné pre všetkých, no tí čo sa o to pričinili najviac, o slobodu, pre mnohých z nich zostala len nenaplneným želaním

Práve táto idea, či skôr výzva nekupovať si dnes takmer povinný lístok na palubu vojnového krížnika sa opakovala v príhovoroch starostu obce Liptovské Kľačany Ing. Jána Hollého, či člena predsedníctva Oblastného výboru Zväzu protifašistických bojovníkov v Liptovskom Mikuláši doc. Ing. Stanislava Moronga, PhD. Apel na toleranciu, rešpektovanie a morálne adekvátne prístupy k názorovým rozdielom v politike, sociálnych vzťahoch, či rešpektovanie tradičných a ove-

Regionálne oslavy SNP

Členovia ZO SZPB v Ľubeli sa pravidelne zúčastňujú regionálnych osláv SNP na Podbanskom – Partizánskej Lúke.

Tohtoročné spomienkové oslavy 81. výročia sa uskutočnili 23. augusta. Organizačne ich pripravili obce Vavrišovo a Liptovský Peter v spolupráci s Oblastnými výbormi SZPB v Liptovskom Mikuláši a Poprade. Naši členovia a sympatizanti menovite S. Morong, J. Tholtová, V. Jurigová, D. Gemzická, E. Bubniaková, J. Slavkovská, H. Kováčsová, M. Švecová, A. Durná, M. Kubíková sa pripojili k účastníkom z viac ako 20 organizácií SZPB z Liptova a regiónu Poprad aby si pripomenuli udalosti bojov a uctili pamiatku tých ktorí položili životy za našu slobodu.

Veríme, že sa stretneme aj 29. augusta 2025 o 14.00 hodine na spomienkových oslavách 81. výročia SNP pri Pamätníku padlých v Ľubeli.

Mária Kubíková, ZO SZPB Ľubela

Foto: regSNP

rených hodnôt sú zárukou, že loď nášho života nemusí a nebude plávať pod vojnovými zástavami.

Dopoludňajšia pietna spomienka V Liptovských Kľačanoch po príhovoroch menovaných a predsedu Poľovníckeho združenia Viackov pána Erika Bubniaka pred obecným úradom v tejto obci pokračovala tradičným ceremoniálom pri symbolických hroboch troch padlých príslušníkov II. paradesantnej brigády na Likavských lúkach v Kľačianskej doline. Záver vydareného podujatia bol pre asi štyri desiatky zúčastnených spojený s opekačkou pri prameni pod Ostredkom na rázcestí Ľubelskej a Kľačianskej doliny.

Zhruba rovnaký počet účastníkov sa zišiel aj na poobedňajšom spomienkovom podujatí spojenom s týmto výročím pri pamätníku padlých pred Obecným úradom v Ľubeli. Starosta obce Ing. Erik Gemzický, PhD., MBA vo svojom príhovore zdôraznil význam Slovenského národného povstania pre priebeh oslobodzovacích bojov na Slovensku a podiel obyvateľov Ľubele na tejto dejinnej udalosti. Zástupca predsedníctva oblastného výboru SZPB v Liptovskom Mikuláši doc. Ing. Stanislav Morong, PhD. prezentoval ochotu organizačne a v možnom rozsahu aj hmotne podporovať spoločné aktivity vedenia obcí Ľubela, Liptovské Kľačany a Dúbrava, ktoré sú zamerané na zachovanie tradičného vnímania SNP a odkazu účastníkov protifašistického odboja. Dôstojný a slávnostný priebeh spomienkového podujatia umocnil spevokol Ľubelských seniorov a poézia v interpretácii žiakov Základnej školy s materskou školou v Ľubeli. Po pietnom akte sa všetci zúčastnení stretli na neformálnom spoločnom posedení v kultúrnej sále obecného úradu spojenom s drobným občerstvením v gescii vedenia obce a zabezpečenom členkami MO SZPB v Ľubeli.

-sm-

Opäť sa behalo Ľubelou

Už 3. ročník Behu Ľubelou sa uskutočnil v nedeľu 31. augusta 2025. Našou obcou a jej blízkym okolím bežalo 148 účastníkov pretekov vo veku od 7 rokov do dospelosti, ako aj tí najmenší do 6 rokov.

Hlavná kategória bola odštartovaná krátko po pol piatej popoludní veľmi netradičným spôsobom – zvukom fujary v podaní Jakuba Frackowiaka, podpredsedu predstavenstva CBA VEREX, a. s. Ten správny štart umocnila skladba Played-A-Live od Safri Duo z hudobnej produkcie DJ Rika (Rudka Krajčího). Celé podujatie moderovala Janka Mlynarčíková. Ceny víťazom mladších kategórií odovzdávali bývalí lyžiari – náš občan Adrián Kubík a Karolína Frackowiak, a v starších kategóriách starosta obce Ľubela Erik Gemzický a Šimon Klimčík z Liptov Sport Institute s. r. o.

Na pódium „vystúpilo“ početné zastúpenie občanov Ľubele, a to za žiačky Adela Matejovie, Rebeka Paľáková, Alžbeta Jurščáková a za žiakov Oliver Vrbenský, Max Lúčan, Matúš Myslivec, Adrián Grečner. Za ženy to boli Lucia Grečnerová a Mariana Magerčiaková, za juniorov a mužov Tobias Mojmír Magerčiak, Tomáš Gregor, Adrián Kubík, Juraj Jaško a Vlastimil Lúčan. Samozrejme, medzi bežcami mala Ľubela oveľa širšiu účasť, čo si môžete pozrieť v kompletných výsledkoch: <https://casomierapt.com/2025/08/3-rocnik-beh-lubelou-2025-vysledky/>.

O tom, že našej obci osobitne záleží na pohybovej aktivite občanov a vedení detí či mladých ľudí k športu, svedčí nielen budovanie športovísk, ale aj podpora športových klubov pôsobiacich v obci a organizovanie súťaží, akou je aj už tradičný Beh Ľubelou. Nemenej významný je aj vzor dospelých, čo si uvedomuje aj vedenie obce, preto sa na Ľubelskú bežeckú trať „postavili“ aj starosta obce Erik Gemzický, jeho zástupca Ľubomír Kubík, ako aj dve poslankyne obecného zastupiteľstva Zuzana Lúčanová a Mariana Magerčiaková.

Bežecké preteky mali aj bohatý sprievodný program – vystúpenie domácej hudobnej skupiny Story či prednáška na tému zdravia pri športovej príprave, ktorú viedla športová fyziologička Dr. Eva Piatriková. Na mieste podujatia boli k dispozícii aj stánky s občerstvením a skákací hrad pre deti.

Ku bezproblémovému priebehu pretekov významnou mierou prispeli aj členovia Dobrovoľné-

ho hasičského zboru (DHZ) Ľubela pod vedením poslanca obecného zastupiteľstva Františka Vyšňana, členky výboru Miestneho spolku Slovenského Červeného kríža (SČK) pod vedením Márie Kubíkovej, a tiež Obecná rada mládeže.

Všetkým organizátorom srdečne ďakujeme a tešíme sa na ďalší ročník Behu Ľubelou.

-mm-

Ľubeľa zažila víkend v znamení divadla

Fanúšikovia ochotníckeho divadla si opäť prišli na svoje. Konal sa už 15. ročník divadelného festivalu. Na svoje si prišli deti, aj dospelí.

V dňoch 6. a 7. septembra obec ožila divadlom. Členovia Ľubeľského divadla K.O.Urbana zorganizovali tradičný festival ochotníckeho divadla s názvom Ľubeľafest. Na javisku sa vystriedalo spolu 6 súborov. Organizátori nezabudli ani na detských divákov a hneď v sobotu odštartoval program predstavením, Rozprávka nad zlato, v podaní Hriňovského divadla, ktoré už patrí medzi stálych účastníkov Ľubeľafestu. Po nich nasledovala komédia s názvom Lekárske tajomstvo, s ktorou sa divákom predstavili členovia súboru ŠAPO z Ploštína. Záver prvého festivalového dňa už patril domácim divadelníkom, ktorí si pre divákov pripravili premiéru novej inscenácie, Účet, v úprave Richarda Sanitru. „Tento rok sa naše pánske osadenstvo rozhodlo, že si pre fanúšikov Ľubeľského divadla pripraví prekvapenie v podobe trošku netradičnejšieho predstavenia. Som veľmi rada, že zožali úspech a divákom sa ich výkony páčili. Už teraz sa pripravujú na prvé reprízy, z čoho sa veľmi tešíme,“ uviedla predsedníčka Ľubeľského divadla, Kristína Jurščáková.

Program Ľubeľafestu pokračoval aj v nedeľu. Na javisko sa postavili členovia súboru MADOS z Lipovského Mikuláša so svojou komédiou, Ako Vrbičania o Maticu prišli. Do Ľubele zavítali aj herci

divadla Braxatoris z Krupiny. Tí ukončili 15. ročník festivalu tragikomédiou s názvom Medzi nebom a zemou. „Teším sa, že ĽubeľaFest sa teší svojej obľube už pätnásť rokov a ponúka rôznorodé druhy divadelných predstavení. Je tu teda možnosť prísť si za dobrovoľné vstupné pozrieť naozaj kvalitné predstavenia. Avšak by som občas privítal viac divákov v hľadisku. Hlavne na predstavení určenom pre deti, ktoré je vždy zaujímavé a zábavné. Ale to nie je úplne podstatné. Dôležité je to, že to v našej obci naozaj žije a aj v kultúrnej sfére,“ dodal na záver festivalu Erik Gemzický, starosta Ľubele.

Členov Ľubeľského divadla K.O.Urbana teraz opäť čaká skúšobný proces novej divadelnej hry, ktorou potešia svojich divákov už tradične v dvoch premiérach – Prvý sviatok vianočný 25. 12. 2025 a aj 27. 12. 2025.

-Mgr. Lucia Gemzická,
foto: Ľubeľské divadlo, Silvia Danajová-

Športový areál ovládli futbalisti a tenisti

Poslednú septembrovú sobotu sa hral futbal, ale aj tenis. Ľubeľskému pílusu, ale aj 1. ročníku ĽubeľaCupu prialo aj počasie.

Hoci 5. ročník Ľubeľského pílusu kvôli chorobnosti hráčov mal iný priebeh, ale aj tak sa futbaloví zrelí páni ovládli opäť po roku futbalový trávnik. Odohral sa futbalový zápas medzi Ľubeľou a výberom Dúbravy, Svätého Kríža a Vlách. Zápas skončil v pomere 8:5, a teda, po takej gólovej nádielke všetkým futbalistom chutil guláš o čosi pikantnejšie.

Od rána však na tenisových kurtoch prebiehal turnaj štvorhier – ĽubeľaCup. Započali sme tak, veríme, že novú tradíciu tenisového turnaja pre všetkých – dámy, pánov, profesionálov, aj amatérskych hráčov, a bez rozdielu veku. Podľa toho sa urobilo aj žrebovanie do skupín, kde dvojice boli vyskladané tak, aby výkonovo boli páry vyrovnané. Celodenný turnaj končil zápasom o tretie miesto a finálový zápas.

VÝSLEDKY SÚ NASLEDOVNÉ:

1. Jaroslav Štěch s manželkou Ditou
2. Radoslav Magerčiak so synom Radkom Magerčiakom
3. Juraj Kadlubiak a Marián Frajt

Futbalovo – tenisovú sobotu prišli podporiť aj predstavitelia verejnej správy, Jaroslav Magura, hlavný kontrolór športu na Ministerstve športu a cestovného ruchu SR a Rudolf Urbanovič, viceprimátor Lipt. Mikuláša, ktorí spoločne so starostom obce Erikom Gemzickým odovzdali víťazné trofeje úspešným tenistom.

-red-

Beh bokom Bukoviny ovládli naši pretekári

Blahoželáme.

Deviatci sa lúčili

Deviatci, ale aj predškôláci nás navštívili na úrade, aby sa aj s nami rozlúčili pred ich ďalším novým životným prelomom. Deviatkov čakajú stredné školy a z našich predškôľakov sa stanú hrdí prváčikovia. Ale teraz, hlavne užij prázdniny a leto.

Blahoželáme Timei

Timea Pačesová získala 1.miesto na Majstrovstvách SR 2025 v skokoch koní 4. 7. 2025 vo výške 90 cm na optimálny čas a dnes, 6. 7. 2025, vo výške 95 cm na rých-

V skratke

losť získala 3.miesto aj napriek tomu, že jej koník je poloslepý.

Vynovili posilňovňu

Členovia Fit – klubu v Lubeľi začali svoju aktívnu činnosť v roku 1996. V priestoroch, ktoré sú v OÚ v Lubeľi, sa vystriedalo už niekoľko generácií. Viac ako 30 rokov aktívneho cvičenia si vyžiadalo svoju daň. Minulý rok boli obnovené posilňovacie stroje.

Tento rok bolo treba vymeniť podlahu a vymalovať priestory. Chceme veľmi pekne poďakovať za dotáciu, bez ktorej by to nešlo, starostovi a poslancom obecného zastupiteľstva.

Za farby na vymalovanie priestoru ďakujeme Stavivá Lubeľa.

Renovácia by však nebola možná, keby nenastúpila mladá generácia, ktorá pokračuje v našich šľapajách. Nás, ktorí sme s nadšením prispeli k samotnému vzniku a zariaďovaniu fitka. -jm-

Závlaha už funguje

V júli začala realizácia automatickej závlahy trávniku na futbalovom ihrisku. Na túto investíciu sme získali finančný dar 15.000€ z TIPOS, národná lotériová spoločnosť, a. s.

Pribudli nám noví pomocníci

Traktor Kubota L1-522D, príves, mulčovač, zadná radlica a zametacia kefa sú už k dispozícii. A tak zasa o čosi zlepšime služby v našej obci, napr. častejším zametávaním verejných priestranstiev. Na tento účel sme získali dotáciu 61 378,17€ bez spolufinancovania obce cez Miestnu akčnú skupinu Stredný Liptov.

Ako sa Lubeľcom darilo na Night Run

Naše okresné mesto Liptovský Mikuláš už po 15.-krát patrilo 23. augusta 2025 vo večerných hodinách bežcom. Máme veľkú radosť, že bohaté zastúpenie mala aj naša obec. V žiackych kategóriách bežali Matias a Max Lúčanovci, 10 km trať zdolali Martin Cebecaver, Lucia Grečnerová, Michal Kubík a Oľga Plauterová. Medzi bežcov na 5 km beh sa zaradili Kristína Bubniaková, Petra Bubniaková, Juraj Jaško ml., Kristína Jurščáková, Vlastimil Lúčan, Zuzana Lúčanová, Mariana Magerčiaková, Sofia Karmen Magerčiaková a Tobias Mojmir Magerčiak. Pódium sa „ušlo“ Mariane Magerčiakovej, a to 3. miesto v kategórii Veteránky 5 km. Víťazom v kategórii Starší žiaci sa stal Alex Howman, syn našej rodáčky Kataríny Howmanovej, rod. Turčiacovej.

kovej. Všetci účastníci však dosiahli výborné výsledky a čo je dôležité, že aj táto účasť našich občanov všetkých generácií svedčí o tom, že Lubeľa žije športom, ktorý je pre zdravie človeka veľmi dôležitý. Snažíme sa vytvárať nielen občiansku vybavenosť v kontexte športu, ale aj organizovať viaceré športové podujatia, napríklad obľúbený Beh Lubeľou

Elektronické cenovky v obchode

Teší nás, že po rekonštrukciách obidvoch predajní v našej obci, CBA Verex, a. s. nainštalovali elektronické cenovky ako v poradí druhej predajni v našom okrese. Veríme, že aj táto novinka prispeje k zvýšeniu komfortu pri nakupovaní.

Pripravujeme obnovu ciest

Niektoré cesty v našej obci sú už nevyhovujúce a preto začíname s projekčnými prípravami na ich komplexnú obnovu. Samozrejme, až po tom, ako vybudujeme kanalizačnú sieť, pokiaľ získame na ňu finančné prostriedky. Ale aby sme na miestne komunikácie mohli žiadať eurofondové financie, musíme mať urobený projekt. A tak sme sa 26. 8. 2025 spolu so zástupcom starostu Ľubomírom Kubíkom a Imrichom Bekečom zo spoločnosti Dopravoprojekt, a. s. stretli a dohodli celý projekčný postup.

Vierka, ďakujeme a blahoželáme!

V Banskej Bystrici si 2. 10. 2025 členky Únie žien Slovenska pripomenuli 80. výročie vzniku organizácie. Program tvorili spomienky na dávnu aj nedávnu históriu, na osobnosti žien, ktoré toto záujmové združenie viedli a formovali v časoch povojnových, porevolučných i mierových. Aj naša Viera Bubniaková, predsedníčka Únie žien Ľubel'a si dnes z rúk predsedníčky ÚŽS, pani Heleny Husárovej, prevzala ďakovný list.

Ľubel'a na Medzinárodnom maratóne mieru 2025

Metropola východu, Košice, patrila 5. októbra behu. A bežci z našej obce nemohli chýbať na takomto prestížnom bežeckom podujatí. Dievčatá odbehli svoj prvý polmaratón a páni svoj maratón. A tak spoločná foto v cieli nemohla chýbať.

Všetko nejlepší, milí naši jubilanti!

20. októbra sme blahoželali našim seniorom, jubilantom, ktorí sa v tomto roku dožívajú okrúhlych jubileí. Blahoželali aj žiaci našej školy kultúrnym programom, po slovách a gratulácii starostu obce potom seniori spoločne obedovali a priateľskými rozhovormi trávili obedný čas. "Každý z vás nesie v sebe bohatstvo, ktoré nemožno vyčíslieť – bohatstvo skúseností, spomienok, múdrosti a lásky. Prežili ste desaťročia plné zmien, výziev aj radostí.

Váš život je mozaikou práce, obetavosti, rodinného šťastia i starostí, ktoré ste prekonalí s odvahou a vierou. Pre nás všetkých ste inšpiráciou – dôkazom, že aj v pokojných rokoch života možno rozdávať radosť, múdrosť a nádej. Pretože práve vy ste tými, ktorí spájajú minulosť s prítomnosťou, ktorí učia mladších vážiť si prácu, rodinu a domov.

V mene obce Ľubel'a vám zo srdca prajem, aby ste si svoje jubileá užili v pokoji, v kruhu tých, ktorí vás majú radi," zablahoževal starosta obce Erik Gemzický.

Šlágerparáda v Ľubeli

Koniec novembra zneli šlágre v našom kultúrnom dome nielen pre seniorov. Známe melódie a piesne zaspievali Maja Velšicová, Martin Jakubec, ale aj Božanka.

V jedenástke roka Liptovského futbalového zväzu aj naša "motorová myš"

Dávid Turčiak so 7 gólmi sa zaslúžene dostal do výberu Liptova a my mu blahoželáme. Ocenenie si prevzal 18. 11. 2025 v rámci galavečera v reštaurácii Liptov 1713.

Navštívil nás štátny tajomník

O aktuálnych témach týkajúcich sa samospráv, miest a obcí, dnes v Ľubeli diskutoval s predstaviteľmi samospráv Michal Kaliňák, štátny tajomník Ministerstva vnútra SR. Ešte predtým splnomocnenca vlády SR pre územnú samosprávu na obecnú úroveň prijal starosta obce Erik Gemzický, ktorý Michalovi Kaliňákovi predstavil našu obec, popísal jej súčasný stav rozvoja, problémy s ktorými zápasi, ale aj predstrel plány do budúcnosti.

Balíkomaty na nových miestach

Balíkomaty už nie sú umiestnené vo dvore kultúrneho domu, ale pri športovom areáli a pri predajni CBA Verex. Obec však nezodpovedá za funkčnosť balíkomatov.

Ľubela

OBEC ĽUBEĽA VÁS POZÝVA NA

Ples obce Ľubela

JANUÁR

KD ĽUBEĽA

31

2026

19:00

ŠTEFAN SKRÚCANÝ
KAPELA FLASH
DJ SHYPO
DJ RIKO

65€

VSTUPENKY SI MÔŽETE ZAKÚPIŤ NA OBECNOM ÚRADE V ĽUBEĽI
1,-€ VSTUPNÉ, 64,-€ KONZUMNÉ A PROGRAM

ĽUBEĽSKÉ NOVINY – informačný občasník pre občanov. XVIII. ročník. Vydáva: Obec Ľubela, Ľubela 346, 032 14. IČO: 00 315 567. Tel.: 044/5593246, email: lubela@lubela.sk, web: www.lubela.sk. **Redakčná rada:** PhDr. Mgr. Mariana Magerčiaková, PhD., MPH, MBA (predsedníčka redakčnej rady), Ing. Erik Gemzičský, PhD., MBA, Mgr. Jana Mlynarčíková, JUDr. Branislav Kubík - Ondřík, doc. Ing. Stanislav Morong, PhD., Mgr. Erika Miklášová. Vydavateľ nezodpovedá za obsah reklamy a inzercie. **Evidenčné číslo** v MK SR: EV 5454/16. ISSN: 2453-9791.

Vytlačil: Popradská tlačiareň v náklade 470 výtlačkov. **Distribúcia** vlastná. **Periodicita vydávania** dvakrát ročne **Vydanie:** december 2025.